



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VIII kadencja  
Prezes Rady Ministrów  
RM-10-6-19

**Druk nr 3263**  
Warszawa, 20 lutego 2019 r.

Pan  
Marek Kuchciński  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowny Panie Marszałku*

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

## **- o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu.**

Informuję Pana Marszałka, że ww. projekt został notyfikowany Komisji Europejskiej w dniu 11 lutego 2019 r. pod numerem 2019/55/PL. Obowiązkowy okres wstrzymania procedury legislacyjnej projektu ustawy upływa w dniu 13 maja 2019 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

*Z poważaniem*

(-) Mateusz Morawiecki

## U S T A W A

z dnia

### **o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu<sup>1)</sup>**

**Art. 1.** W ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) warunki i tryb wprowadzania do obrotu środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;”;

– pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) stosowanie nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych w rolnictwie;

5) zapobieganie zagrożeniom zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, które mogą powstać w wyniku stosowania, przewozu i przechowywania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisów ustawy nie stosuje się do warunków i trybu wprowadzania do obrotu produktów zawierających w swoim składzie wyłącznie mikroorganizmy, z pożywką, stabilizatorem, bez pożywki lub bez stabilizatora.”;

---

<sup>1)</sup> Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu 11 lutego 2019 r. pod numerem 2019/55/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

2) w art. 2:

a) w ust. 1:

– pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) nawozy naturalne:

a) nieprzetworzone:

- obornik, gnojówkę i gnojowicę,
- pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyłączeniem odchodów pszczół, bez dodatku innych substancji,
- guano
- przeznaczone do bezpośredniego rolniczego wykorzystania w celu nawożenia lub poprawy właściwości gleby,

b) przetworzone przez konfekcjonowanie lub celowy proces granulacji, suszenia, rozdrobnienia, homogenizacji, liofilizacji lub separacji części stałych lub płynnych:

- obornik, gnojówkę i gnojowicę,
- pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyłączeniem odchodów pszczół, bez dodatku innych substancji,
- guano
- przeznaczone do rolniczego wykorzystania w celu nawożenia lub poprawy właściwości gleby;

5) nawozy organiczne – nawozy wyprodukowane z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, w tym wyprodukowane z wykorzystaniem dżdżownic;”,

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) stymulator wzrostu – związek organiczny lub mineralny lub mieszaniny tych związków, wpływające korzystnie na rozwój roślin lub inne procesy życiowe roślin, z wyłączeniem regulatora wzrostu będącego środkiem ochrony roślin;”,

- po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

„10a) produkty pofermentacyjne – płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 42 i 60);”
- pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) wymagania jakościowe – zawartość składników pokarmowych w nawozie oraz jego parametry chemiczne, fizyczne i fizykochemiczne, określone w ustawie i zadeklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza ten nawóz do obrotu, a w przypadku środka wspomagającego uprawę roślin – zadeklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza ten środek do obrotu, parametry chemiczne, fizyczne, fizykochemiczne lub biologiczne;”
- pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) wprowadzanie do obrotu:

  - a) oferowanie w celu zbycia, sprzedaż lub inną odpłatną albo nieodpłatną formę zbycia, w tym posiadanie lub przechowywanie do celów zbycia, z wyłączeniem zwrotu poprzedniemu sprzedawcy, nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego,
  - b) przywóz z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego, przeznaczonych na potrzeby własne, z wyłączeniem nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego, przeznaczonych wyłącznie do celów naukowo-badawczych.”
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nawozy organiczne i polepszacze gleby w rozumieniu art. 3 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach

ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.<sup>2)</sup>), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”, uznaje się za nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu art. 3 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1069/2009 lub z produktów pochodnych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1069/2009 lub zawierające w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne.”;

3) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Wprowadzanie do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych”;

4) w art. 3:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wprowadzać do obrotu, oprócz nawozów wprowadzanych do obrotu na podstawie przepisów rozporządzenia nr 2003/2003, można także:

- 1) nawozy powstałe ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” spośród typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, z tym że powstałych w ten sposób nawozów nie można oznaczać znakiem „NAWÓZ WE”;
- 2) nawozy odpowiadające typom wapna nawozowego spośród typów wapna nawozowego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5 o dopuszczalnych rodzajach zanieczyszczeń i wartościach tych zanieczyszczeń;
- 3) nawozy naturalne, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1069/2009, w tym nawozy naturalne przetworzone o dopuszczalnych rodzajach zanieczyszczeń i wartościach tych zanieczyszczeń oraz o zadeklarowanych przez producenta lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu te nawozy, zawartościach składników pokarmowych;

---

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 276 z 20.10.2010, str. 33, Dz. Urz. UE L 216 z 14.08.2012, str. 3, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 86 i Dz. Urz. UE L 130 z 28.05.2018, str. 11.

- 4) produkty pofermentacyjne:
  - a) o zadeklarowanych przez producenta lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu te produkty, zawartościach substancji organicznej i składników pokarmowych, otrzymywane z nawozów naturalnych, biomasy roślinnej lub z ich mieszanin pochodzących wyłącznie z produkcji rolniczej,
  - b) o dopuszczalnych rodzajach zanieczyszczeń i wartościach tych zanieczyszczeń oraz o zadeklarowanych przez producenta lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu te produkty, zawartościach substancji organicznej i składników pokarmowych, otrzymywane z substratów innych niż wymienione w lit. a wykorzystywanych do produkcji biogazu rolniczego lub z ich mieszanin z substratami, o których mowa w lit. a;
- 5) podłoża do upraw wytworzone z torfów lub z torfów z dodatkiem nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” lub nawozów mineralnych dopuszczonych do obrotu na podstawie art. 4 lub art. 5.

2. Nawozy organiczne, organiczno-mineralne i mineralne nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, z wyłączeniem nawozów wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu i podłoża do upraw, z wyłączeniem podłoży do upraw, o których mowa w ust. 1 pkt 5, mogą być wprowadzane do obrotu na podstawie art. 4.”,

- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Niedopuszczalne jest wprowadzanie do obrotu:

- 1) produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;
- 2) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem

„NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;

- 3) nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, zawierających azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym, które nie zostały zaopatrzone w dokumentację potwierdzającą ich odporność na detonację oraz spełnienie wymagań technicznych, określonych w ust. 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003, wydaną przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 4) nawozów naturalnych i produktów pofermentacyjnych pochodzących z terytorium państw trzecich.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nawozy naturalne nieprzetworzone i niekonfekcjonowane produkty pofermentacyjne przeznaczone do bezpośredniego rolniczego wykorzystania w celu nawożenia lub poprawy właściwości gleby mogą być zbywane do bezpośredniego rolniczego wykorzystania w celu nawożenia lub poprawy właściwości gleby wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. Deklaracja, o której mowa w ust. 1 pkt 3, zawiera informację o zawartości procentowej (m/m) składników pokarmowych:

- 1) azotu całkowitego (N);
- 2) fosforu (P) – w przeliczeniu na pięciotlenek fosforu ( $P_2O_5$ ) ogółem;
- 3) potasu (K) – w przeliczeniu na tlenek potasu ( $K_2O$ ) ogółem.

4b. Deklaracja, o której mowa w ust. 1 pkt 4, zawiera informację o zawartości procentowej (m/m):

- 1) substancji organicznej w suchej masie;
- 2) składników pokarmowych:
  - a) azotu całkowitego (N),
  - b) fosforu (P) – w przeliczeniu na pięciotlenek fosforu ( $P_2O_5$ ) ogółem,
  - c) potasu (K) – w przeliczeniu na tlenek potasu ( $K_2O$ ) ogółem.

4c. Do wprowadzenia do obrotu po raz pierwszy nawozów naturalnych przetworzonych lub produktów pofermentacyjnych oznakowanych określeniem

„ekologiczny” lub pochodną tego określenia, lub określeniem „eko” lub „bio”, lub w inny sposób wskazujący na możliwość ich stosowania w rolnictwie ekologicznym jest wymagana opinia upoważnionej na podstawie przepisów o rolnictwie ekologicznym jednostki organizacyjnej w zakresie oceny i zgodności środków do produkcji ekologicznej z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego, potwierdzająca możliwość stosowania nawozów naturalnych przetworzonych lub produktów pofermentacyjnych w rolnictwie ekologicznym.”,

e) ust. 5–7 otrzymują brzmienie:

„5. Procedurą celną, w wyniku której następuje dopuszczenie do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego, mogą być objęte nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, i środki wspomagające uprawę roślin przywożone z terytorium państw trzecich:

- 1) które można wprowadzać do obrotu;
- 2) których okres przydatności do stosowania, licząc od dnia objęcia dopuszczeniem do obrotu, wynosi co najmniej 6 miesięcy – w przypadku nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków poprawiających właściwości gleby i stymulatorów wzrostu;
- 3) które są zaopatrzone w informacje określone zgodnie z art. 9 ust. 2 i 3 oraz 5–13 lub rozporządzeniem nr 2003/2003.

6. Przepisu ust. 5:

- 1) nie stosuje się do nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, i środków wspomagających uprawę roślin:
  - a) nieprzeznaczonych do wprowadzenia do obrotu,
  - b) przeznaczonych wyłącznie do celów naukowo-badawczych;
- 2) pkt 2 i 3 nie stosuje się do nawozów naturalnych, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, importer przedstawia organowi celnemu pisemne oświadczenie:

- 1) że nawóz, w tym nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE”, lub środek wspomagający uprawę roślin zgłaszany do procedury celnej, w wyniku której następuje dopuszczenie do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego:
  - a) jest przeznaczony wyłącznie do celów naukowo-badawczych lub

- b) nie jest przeznaczony do wprowadzenia do obrotu;
- 2) o sposobie i miejscu albo miejscach docelowego przeznaczenia nawozu, w tym nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”, lub środka wspomagającego uprawę roślin.”,
- f) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
  - „7a. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, w odniesieniu do nawozów mineralnych, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, importer przedstawia organowi celnemu dokument potwierdzający przeprowadzenie:
    - 1) badań określających jakość i bezpieczeństwo tych nawozów wydany przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
    - 2) innych badań wymaganych dla tych nawozów.”,
- g) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
  - „8. Nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, zawierające azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym mogą być przywożone z terytorium państw trzecich wyłącznie w opakowaniach jednostkowych. Nawozy te zaopatruje się w dokumentację potwierdzającą ich odporność na detonację oraz spełnienie wymagań technicznych określonych w ust. 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003, wydaną przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;
- 5) w art. 4:
  - a) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
    - „3) producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”,
  - b) w ust. 3a:
    - pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
      - „3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile wnioskodawca taki numer posiada, albo informację o nieposiadaniu takiego numeru;

- 4) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile wnioskodawca taki numer posiada, albo informację o nieposiadaniu takiego numeru;”,
- w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
  - „6) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres, wraz z podaniem nazwy państwa, producenta nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, oraz adres, wraz z podaniem nazwy państwa, miejsca produkcji nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin – w przypadku przywozu z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin.”,
- c) w ust. 4:
  - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1) wyniki badań nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 10 i art. 11;”,
  - pkt 4 otrzymuje brzmienie:
    - „4) zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin, o ile wnioskodawca jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej – również kopię umowy tej spółki;”,
- d) w ust. 6 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
  - „1a) opinii upoważnionych na podstawie przepisów o rolnictwie ekologicznym jednostek organizacyjnych w zakresie oceny i zgodności środków do produkcji ekologicznej z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego, potwierdzającej możliwość stosowania w rolnictwie ekologicznym nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin – w przypadku oznakowania nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin określeniem „ekologiczny” lub pochodną tego określenia, lub

określeniem „eko” lub „bio”, lub w inny sposób wskazujący na możliwość ich stosowania w rolnictwie ekologicznym;”

e) w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”

f) w ust. 8 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;

6) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE”, przedkłada wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zwanemu dalej „inspektorem”, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego nawozu zawierające:

- 1) nazwę tego nawozu;
- 2) typ tego nawozu spośród typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003;
- 3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu ten nawóz;
- 4) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu tego nawozu;
- 5) w przypadku nawozu przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego nawozu z przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG)

nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.<sup>3)</sup>), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 834/2007”.

2. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz powstały ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, przedkłada inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego nawozu zawierające:

- 1) nazwę tego nawozu;
- 2) typy nawozów spośród typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, które zostały zmieszane;
- 3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu ten nawóz;
- 4) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu tego nawozu;
- 5) w przypadku nawozu przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego nawozu z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

3. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz odpowiadający typom wapna nawozowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, przedkłada inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego nawozu zawierające:

- 1) nazwę tego nawozu;
- 2) typ wapna nawozowego spośród typów wapna nawozowego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5;

---

<sup>3)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 264 z 03.10.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 156 z 15.06.2011, str. 12, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 300 z 18.10.2014, str. 72 i Dz. Urz. UE L 47 z 24.02.2017, str. 20.

- 3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu ten nawóz;
- 4) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu tego nawozu;
- 5) w przypadku nawozu przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego nawozu z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

4. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz naturalny przetworzony, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, przedkłada inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego nawozu zawierające:

- 1) nazwę tego nawozu;
- 2) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu ten nawóz;
- 3) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu tego nawozu;
- 4) w przypadku nawozu przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego nawozu z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

5. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu produkt pofermentacyjny, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4, przedkłada inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego produktu zawierające:

- 1) nazwę tego produktu;
- 2) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu ten produkt;
- 3) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu tego produktu;

- 4) w przypadku produktu przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego produktu z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

6. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu podłoże do upraw, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5, przedkłada inspektorowi, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego podłoża zawierające:

- 1) nazwę tego podłoża;
- 2) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu to podłoże;
- 3) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu tego podłoża;
- 4) w przypadku podłoża przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego podłoża z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

7. Zmiany w zakresie imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy oraz siedziby i adresu producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz oznaczony znakiem „NAWÓZ WE” lub nawóz powstały ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” spośród typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, lub nawóz odpowiadający typom wapna nawozowego spośród typów wapna nawozowego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5, lub nawóz naturalny przetworzony, lub produkt pofermentacyjny, lub podłoże do upraw, producenci lub podmioty, o których mowa w ust. 1–6, zgłaszają inspektorowi właściwemu ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania albo siedzibę tych producentów lub tych podmiotów albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ci producenci lub te podmioty mają miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

8. Zaprzestanie wprowadzania do obrotu nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE” lub nawozu powstałego ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem

„NAWÓZ WE” spośród typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, lub nawozu odpowiadającego typom wapna nawozowego spośród typów wapna nawozowego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5, lub nawozu naturalnego przetworzonego, lub produktu pofermentacyjnego, lub podłoża do upraw, producenci lub podmioty, o których mowa w ust. 1–6, zgłaszają inspektorowi właściwemu ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania albo siedzibę tych producentów lub tych podmiotów albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ci producenci lub te podmioty mają miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie 14 dni od dnia zaprzestania ich wprowadzania do obrotu.

9. Inspektor, któremu są przedkładane zgłoszenia, o których mowa w ust. 1–8, przekazuje Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zbiorczą informację zawierającą dane objęte tymi zgłoszeniami.”;

7) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Wprowadzać do obrotu można także nawozy i środki wspomagające uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, dopuszczone do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji, które zostały wyprodukowane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji lub w państwie będącym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli przepisy krajowe, na podstawie których są one dopuszczone do obrotu, zapewniają ochronę zdrowia ludzi i zwierząt, ochronę środowiska oraz przydatność do stosowania w zakresie odpowiadającym wymaganiom określonym w art. 4 ust. 6.

2. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin, o których mowa w ust. 1, przedkłada inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego nawozu lub tego środka wspomagającego uprawę roślin zawierające:

- 1) nazwę nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin;
- 2) rodzaj nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin;

- 3) informację, na terytorium którego państwa nastąpiło pierwsze dopuszczenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, oraz nazwę organu, który wydał dokument o jego dopuszczeniu do obrotu, lub informację, na jakich zasadach nastąpiło dopuszczenie do obrotu, a także nazwę państwa, w którym wyprodukowano nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin;
- 4) informację, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin został wytworzony z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych lub zawiera w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, o ile zostały użyte do jego produkcji;
- 5) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin;
- 6) dane potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej przez producenta lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadził do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji lub w państwie będącym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 7) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin;
- 8) w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

3. Wprowadzać do obrotu można także produkty pofermentacyjne dopuszczone do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji, które zostały wyprodukowane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji lub w państwie będącym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli przepisy krajowe, na podstawie których są one dopuszczone do obrotu, zapewniają:

- 1) spełnienie wymagań dotyczących produkcji biogazu odpowiadających wymaganiom określonym dla biogazu rolniczego w art. 25 pkt 1–4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 2) nadzór wyznaczonego w danym państwie organu nad spełnieniem wymagań, o których mowa w pkt 1, w tym sankcję dla wytwórców biogazu w postaci zakazu wykonywania działalności gospodarczej w przypadku:
  - a) posługiwania się przez wytwórcę biogazu nieprawdziwymi dokumentami odpowiadającymi dokumentom, o których mowa w art. 25 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
  - b) naruszenia obowiązków odpowiadających obowiązkowi, o których mowa w art. 25 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 3) publiczny dostęp do informacji odpowiadający publicznemu dostępowi do informacji na temat wytwórców biogazu odpowiadający wymaganiom określonym dla biogazu rolniczego w art. 25 pkt 1–4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w tym danych, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 4) spełnienie wymagań dla produktu pofermentacyjnego odpowiadających wymaganiom określonym w art. 3 ust. 1 pkt 4, a w przypadku jego wprowadzania do obrotu – wymaganiom określonym w art. 3 ust. 3.

4. Producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu produkt pofermentacyjny, o którym mowa w ust. 3, przedkłada inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę

poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu tego produktu pofermentacyjnego zawierające:

- 1) nazwę produktu pofermentacyjnego;
- 2) informację, na terytorium którego państwa nastąpiło pierwsze dopuszczenie do obrotu produktu pofermentacyjnego, oraz nazwę organu, który wydał dokument o jego dopuszczeniu do obrotu, lub informację, na jakich zasadach nastąpiło dopuszczenie do obrotu, a także nazwę państwa, w którym wyprodukowano produkt pofermentacyjny;
- 3) informację, że produkt pofermentacyjny został wytworzony z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych lub zawiera w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, o ile zostały użyte do jego produkcji;
- 4) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu produkt pofermentacyjny;
- 5) dane potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej przez producenta lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu produkt pofermentacyjny dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji lub w państwie będącym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 6) datę pierwszego wprowadzenia do obrotu produktu pofermentacyjnego;
- 7) w przypadku produktu pofermentacyjnego przeznaczonego do stosowania w rolnictwie ekologicznym – oświadczenie o zgodności tego produktu pofermentacyjnego z przepisami rozporządzenia nr 834/2007.

5. Inspektor, któremu są przedkładane zgłoszenia, o których mowa w ust. 2 i 4, przekazuje Głównemu Inspektorowi Artykułów Rolno-Spożywczych zbiorczą informację zawierającą dane objęte tymi zgłoszeniami.”;

8) w art. 6 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;”;

- 9) w art. 7:
- a) w ust. 2:
- uchyla się pkt 1,
  - w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:  
„4) nie są spełniane warunki wynikające z decyzji lub dokumentów, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 5.”,
- b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:
- „2a. Minister właściwy do spraw rolnictwa może cofnąć, w drodze decyzji, pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, jeżeli zostanie ujawnione, że:
- 1) zmieniono skład lub surowce wykorzystywane do produkcji nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin zadeklarowane w dokumentacji dołączonej do wniosku o wydanie pozwolenia;
  - 2) nie są przestrzegane wymagania jakościowe określone w pozwoleniu.”,
- c) w ust. 3:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:  
„Jeżeli pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w przypadku, o którym mowa w ust. 2a, zostało cofnięte to:”,
  - pkt 3 otrzymuje brzmienie:  
„3) producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej”,
- d) w ust. 4:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:  
„Jeżeli pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, 3 lub 4, zostało cofnięte to:”;
  - pkt 3 otrzymuje brzmienie:  
„3) producent lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka

wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej”;

10) w art. 8 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin – dla nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych lub dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;

11) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych prowadzi wykaz nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych na podstawie zbiorczej informacji, o której mowa w:

- 1) art. 4a ust. 9;
- 2) art. 5 ust. 5.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje określone w art. 4a ust. 1–8 i art. 5 ust. 2 i 4 oraz jest umieszczany na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.”;

12) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne mogą być konfekcjonowane. Konfekcjonowania dokonuje producent lub inny podmiot, który uzyskał pisemną zgodę producenta nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin albo produktu pofermentacyjnego na to konfekcjonowanie i uzgodnił z tym producentem rodzaj opakowań stosowanych do konfekcjonowania.

2. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu, z wyłączeniem nawozu naturalnego przetworzonego, wprowadzanego do obrotu, a w przypadku nawozu luzem – w dokumentach, w które się ten nawóz zaopatruje, umieszcza się co najmniej:

- 1) informacje umożliwiające identyfikację nawozu, obejmujące:
  - a) napis o treści „nawóz powstały ze zmieszania typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE””, z wyszczególnieniem typów nawozów spośród typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003 – w przypadku nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1,

- b) określenie typu wapna nawozowego spośród typów wapna nawozowego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5 – w przypadku nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2,
  - c) numer pozwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 – w przypadku nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 2,
  - d) określenie wymagań jakościowych, w tym określenie zadeklarowanej zawartości składników pokarmowych,
  - e) określenie formy lub rozpuszczalności składników pokarmowych,
  - f) postać nawozu,
  - g) nazwę nawozu, a w przypadku nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 2, nazwę określoną w pozwoleniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1,
  - h) skład surowcowy, z którego został wytworzony nawóz, wskazujący procentową zawartość i rodzaj odpadów lub produktów ubocznych, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, 1000, 1479, 1544, 1564 i 1592 oraz z 2019 r. poz. 60), o ile zostały użyte do jego produkcji,
  - i) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
    - producenta – dla nawozu wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - importera – dla nawozu przywiezionego z terytorium państw trzecich,
    - producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz – dla nawozu wyprodukowanego lub dopuszczonego do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) informacje o:
- a) masie netto nawozu,
  - b) dacie upływu przydatności do stosowania nawozu albo dacie produkcji i terminie przydatności do stosowania nawozu,
  - c) sposobie stosowania i przechowywania nawozu – w przypadku nawozów, o których mowa w art. 5 ust. 1;
- 3) instrukcję stosowania i przechowywania nawozu – w przypadku nawozów, o których mowa w art. 3 ust. 2.

3. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do środka wspomagającego uprawę roślin wprowadzanego do obrotu, a w przypadku środka wspomagającego uprawę roślin luzem – w dokumentach, w które się ten środek zaopatruje, umieszcza się co najmniej:

- 1) informacje umożliwiające identyfikację środka wspomagającego uprawę roślin, obejmujące:
  - a) numer pozwolenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 – w przypadku środków wspomagających uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2,
  - b) określenie wymagań jakościowych,
  - c) postać środka wspomagającego uprawę roślin,
  - d) nazwę środka wspomagającego uprawę roślin, a w przypadku środków wspomagających uprawę roślin, o których mowa w art. 3 ust. 2, nazwę określoną w pozwoleniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1,
  - e) skład surowcowy, z którego został wytworzony środek wspomagający uprawę roślin, wskazujący procentową zawartość i rodzaj odpadów lub produktów ubocznych, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, o ile zostały użyte do jego produkcji,
  - f) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres:
    - producenta – dla środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - importera – dla środka wspomagającego uprawę roślin przywiezionego z terytorium państw trzecich,
    - producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu środek wspomagający uprawę roślin – dla środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanego lub dopuszczonego do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) informacje o:
  - a) masie netto środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu,
  - b) objętości lub minimalnej masie netto podłoża do upraw,
  - c) dacie upływu przydatności do stosowania środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu albo dacie produkcji i terminie przydatności

do stosowania środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu,

- d) sposobie stosowania i przechowywania środka wspomagającego uprawę roślin – w przypadku środków wspomagających uprawę roślin, o których mowa w art. 5 ust. 1;
- 3) instrukcję stosowania i przechowywania środka poprawiającego właściwości gleby albo stymulatora wzrostu – w przypadku środków poprawiających właściwości gleby albo stymulatorów wzrostu, o których mowa w art. 3 ust. 2.

4. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu naturalnego przetworzonego lub produktu pofermentacyjnego, wprowadzanych do obrotu, a w przypadku nawozu naturalnego przetworzonego lub produktu pofermentacyjnego luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, umieszcza się co najmniej:

- 1) informacje umożliwiające identyfikację nawozu naturalnego przetworzonego albo produktu pofermentacyjnego, obejmujące:
  - a) zadeklarowane przez producenta zawartości procentowe (m/m):
    - substancji organicznej w suchej masie – w przypadku produktu pofermentacyjnego,
    - składników pokarmowych:
      - azotu całkowitego (N),
      - fosforu (P) – w przeliczeniu na pięciotlenek fosforu ( $P_2O_5$ ) ogółem,
      - potasu (K) – w przeliczeniu na tlenek potasu ( $K_2O$ ) ogółem,
  - b) postać nawozu naturalnego przetworzonego albo produktu pofermentacyjnego,
  - c) nazwę nawozu naturalnego przetworzonego albo produktu pofermentacyjnego,
  - d) skład surowcowy, z którego został wytworzony produkt pofermentacyjny, wskazujący rodzaje odpadów lub produktów ubocznych, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, o ile zostały użyte do jego produkcji,
  - e) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwę oraz siedzibę i adres producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz naturalny przetworzony lub produkt pofermentacyjny – dla nawozu naturalnego przetworzonego lub produktu pofermentacyjnego,

dopuszczonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

- f) informację, że produkt pofermentacyjny został wprowadzony do obrotu na podstawie art. 5 ust. 3 – w przypadku produktów pofermentacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 3;
- 2) informacje o masie netto nawozu naturalnego przetworzonego albo produktu pofermentacyjnego.

5. Informacje, o których mowa w ust. 2–4:

- 1) sporządza się w języku polskim;
- 2) umieszcza się w widocznym miejscu w sposób trwały i zapewniający ich czytelność – w przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych pakowanych w opakowania jednostkowe.

6. Informacje określone odpowiednio w ust. 2 pkt 1 lit. g oraz i, ust. 3 pkt 1 lit. d oraz f i ust. 4 pkt 1 lit. c oraz e, a także – w przypadku nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby i stymulatora wzrostu – instrukcję stosowania i przechowywania, umieszcza się oddzielnie od innych informacji wymienionych odpowiednio w ust. 2, 3 albo 4.

7. Etykiety dołączone do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin i produktu pofermentacyjnego mocuje się w taki sposób, aby pozostały one w miejscu zamocowania niezależnie od zastosowanego systemu zamknięcia opakowania, a jeżeli do zamknięcia opakowania użyto plomby, umieszcza się na niej informacje określone odpowiednio w ust. 2 pkt 1 lit. i, ust. 3 pkt 1 lit. f albo ust. 4 pkt 1 lit. e.

8. W przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych luzem jeden egzemplarz dokumentów, w które się je zaopatruje, zawierający informacje określone odpowiednio w ust. 2, 3 albo 4, dołącza się do nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, albo produktu pofermentacyjnego w sposób zapewniający dostęp do tych informacji.

9. Nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne w postaci płynnej mogą być wprowadzone do obrotu, jeżeli są do nich dołączone informacje o temperaturze, w jakiej się je przechowuje, a także o środkach, jakie podejmuje się, aby zapobiec wypadkom podczas ich przechowywania.

10. Na opakowaniu lub etykiecie dołączonej do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego wprowadzonych do obrotu,

a w przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, umieszcza się także informacje wynikające z przepisów odrębnych.

11. Znakowania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, dokonuje się w sposób określony w rozporządzeniu nr 1069/2009.

12. Informacje, o których mowa w ust. 2–4 i 9–11, wyraźnie oddziela się od informacji dodatkowych zamieszczonych na opakowaniu, etykiecie lub w dokumentach, w które zaopatruje się nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne.

13. Informacje dodatkowe na opakowaniu, etykiecie i dokumentach, w które zaopatruje się nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, nie mogą wprowadzać w błąd i nie mogą być niezgodne z informacjami, o których mowa w ust. 2–4 i 9–11.

14. Przepisów ust. 1–13 nie stosuje się do nawozów naturalnych nieprzetworzonych.”;

13) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Dopuszczalne rodzaje i wartości zanieczyszczeń w nawozach naturalnych przetworzonych i produktach pofermentacyjnych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b, nie mogą zagrażać zdrowiu ludzi i zwierząt oraz środowisku.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne rodzaje i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska.”;

14) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Stosowanie nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych”;

15) w art. 17:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Stosuje się wyłącznie nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, które zostały dopuszczone do obrotu na podstawie art. 3 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1 i 3 lub przepisów rozporządzenia nr 2003/2003.

2. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne stosuje się w sposób, który nie zagraża zdrowiu ludzi i zwierząt oraz środowisku.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nawozy organiczne, organiczno-mineralne, mineralne nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu, o których mowa w art. 3 ust. 2, stosuje się zgodnie z instrukcją ich stosowania i przechowywania.”;

16) w art. 20 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zabrania się stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”.”;

17) w art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Czynności polegające na świadczeniu usług w zakresie stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające świadectwo ukończenia szkolenia w tym zakresie; wymagania tego nie stosuje się wobec absolwentów szkół rolniczych.”;

18) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy sposób stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów

- pofermentacyjnych, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska;
- 2) podmioty upoważnione do prowadzenia szkoleń z zakresu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych, biorąc pod uwagę obiekty i wyposażenie, jakimi powinny dysponować te podmioty, oraz kwalifikacje i doświadczenie zawodowe osób prowadzących te szkolenia w zakresie objętym szkoleniami, aby zapewnić właściwą jakość prowadzonych szkoleń.”;
- 19) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:  
„Przewóz i przechowywanie nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych”;
- 20) art. 23 otrzymuje brzmienie:  
„Art. 23. 1. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, w postaci stałej, przewożone luzem, zabezpiecza się w sposób, który uniemożliwia ich rozsypywanie się, pylenie i zamoknięcie.  
2. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, w postaci płynnej, przewozi się w zamkniętych i szczelnych opakowaniach, zbiornikach lub cysternach.  
3. Nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, przewozi się w sposób określony w rozporządzeniu nr 1069/2009.  
4. Przewóz nawozów naturalnych nieprzetworzonych w ramach tego samego gospodarstwa lub między gospodarstwami może odbywać się bez dokumentu handlowego, o którym mowa w art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 1069/2009.”;
- 21) w art. 24 ust. 3–5 otrzymują brzmienie:  
„3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do saletry amonowej i innych nawozów zawierających azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym w stosunku wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym.

4. Nawozy naturalne przetworzone, produkty pofermentacyjne i podłoża do upraw, w postaci stałej, przechowuje się w opakowaniach jednostkowych lub luzem w pryzmach formowanych na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, po ich przykryciu materiałem wodoszczelnym.

5. Nawozy mineralne, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, organiczne, organiczno-mineralne, naturalne przetworzone, produkty pofermentacyjne i środki wspomagające uprawę roślin, w postaci płynnej, przechowuje się w zamkniętych opakowaniach lub w szczelnych, przystosowanych do tego celu zbiornikach.”;

22) w art. 28:

a) w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) wykonywanie badań jakości nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;

4) przygotowywanie ekspertyz i wydawanie opinii o zasobności gleb, składzie chemicznym roślin, nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych, a także prawidłowym stosowaniu nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;”;

b) w ust. 2 w pkt 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„analizy fizyczne, fizykochemiczne, chemiczne i biologiczne:”;

– w lit. f średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu:

„g) produktów pofermentacyjnych;”;

23) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Nadzór i kontrola w zakresie nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych oraz nawożenia”;

24) art. 30 i art. 31 otrzymują brzmienie:

„Art. 30. 1. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwana dalej „Inspekcją”, sprawuje nadzór nad wprowadzaniem do obrotu:

- 1) nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych,
- 2) produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,
- 3) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne

– zgodnie z przepisami o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych dotyczącymi postępowania kontrolnego.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji przeprowadzają kontrole w zakresie:

- 1) zgodności nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” z typami tych nawozów określonymi w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003;
- 2) spełniania przez nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, i środki wspomagające uprawę roślin wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń oraz wymagań jakościowych, dokonywane na podstawie badań parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych i biologicznych, wykonywanych w laboratoriach wskazanych w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 15 pkt 1 – dla nawozów

- oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, lub w okręgowych stacjach – dla pozostałych nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;
- 3) spełniania przez nawozy naturalne przetworzone wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń oraz zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych, przeprowadzane na podstawie badań parametrów chemicznych i biologicznych wykonywanych w okręgowych stacjach;
  - 4) spełniania przez produkty pofermentacyjne wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń oraz zadeklarowanej zawartości substancji organicznej i zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych, przeprowadzane na podstawie badań parametrów chemicznych i biologicznych wykonywanych w okręgowych stacjach;
  - 5) zgodności wapna nawozowego, do którego zalicza się wapno nawozowe zawierające magnez, z typami wapna nawozowego i szczegółowymi wymaganiami jakościowymi dla tych typów określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 12 pkt 5;
  - 6) sprawdzenia, czy nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, zawierające azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym, zostały zaopatrzone w dokumentację potwierdzającą ich odporność na detonację, wydaną przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz czy spełniają wymagania techniczne określone w ust. 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003;
  - 7) sprawdzenia, czy produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;
  - 8) sprawdzenia, czy produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, zostały zaopatrzone w opakowania, etykiety lub dokumenty zawierające określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;

- 9) sprawdzenia, czy w odniesieniu do produktów pofermentacyjnych lub nawozów naturalnych przetworzonych zawierających określenie „ekologiczny” lub pochodną tego określenia, lub określenie „eko” lub „bio”, lub w inny sposób wskazujący na możliwość ich stosowania w rolnictwie ekologicznym została wydana opinia potwierdzająca możliwość ich stosowania w rolnictwie ekologicznym;
- 10) przestrzegania innych przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych.

3. Przy przeprowadzaniu kontroli w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji są uprawnieni do:

- 1) wstępu na grunty;
- 2) wstępu do obiektów, w których są produkowane lub przechowywane:
  - a) nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,
  - b) produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,
  - c) produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;
- 3) dokonywania inwentaryzacji:
  - a) nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych,
  - b) produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem

- „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,
- c) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;
- 4) nieodpłatnego pobierania do badań próbek:
- a) nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych,
  - b) produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne,
  - c) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;
- 5) nieodpłatnego pobierania do badań próbek dla celów urzędowej kontroli nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” należących do typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003, zgodnie z metodami opisanymi w załącznikach nr III i IV do tego rozporządzenia.

4. Jeżeli jest to niezbędne do realizacji zadań określonych w ustawie, organy Inspekcji oraz upoważnieni pracownicy Inspekcji mogą dokonywać kontroli w zakresie, o których mowa w ust. 2, również u podmiotów, które nie wprowadzają do obrotu:

- 1) nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;
- 2) produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane

w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;

- 3) produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne.

Art. 31. 1. Inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu wprowadzającego do obrotu nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzi naruszenie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu tych nawozów, środków wspomagających lub produktów, mając na uwadze zakres i stopień stwierdzonych nieprawidłowości, w drodze decyzji:

- 1) nakazuje, na koszt podmiotu, który dokonał naruszenia, usunięcie w określonym terminie tych nieprawidłowości albo
- 2) zakazuje wprowadzania do obrotu tych nawozów, środków lub produktów lub
- 3) nakazuje, na koszt podmiotu, który dokonał naruszenia, wycofanie z obrotu tych nawozów, środków lub produktów, określając termin wycofania z obrotu tych nawozów, środków lub produktów, ilość tych nawozów, środków lub produktów, jaka podlega wycofaniu z obrotu, oraz sposób postępowania z wycofanymi z obrotu nawozami, środkami lub produktami.

2. W przypadku nieusunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w określonym terminie, wydaje się decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3.

3. Jeżeli wprowadzającym do obrotu nawozy, środki lub produkty, o których mowa w ust. 1, jest podmiot mający miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje inspektor właściwy dla województwa mazowieckiego.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.”;

25) w art. 32 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących warunków stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych, a także przechowywania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych na podstawie przepisów o Inspekcji Ochrony Środowiska.

2. Kontrola w zakresie określonym w ust. 1 jest przeprowadzana u podmiotów stosujących nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, a także u podmiotów przechowujących nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, na podstawie corocznej analizy ryzyka albo na wniosek zainteresowanych podmiotów.”;

26) art. 36 i art. 37 otrzymują brzmienie:

„Art. 36. Inspekcja Weterynaryjna przeprowadza kontrolę w zakresie spełniania przez nawozy, środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne, które zostały wytworzone z produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego lub produktów pochodnych lub zawierają w swoim składzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, wymagań określonych w rozporządzeniu nr 1069/2009, w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).

Art. 37. 1. Inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu wprowadzającego do obrotu nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin, produkty pofermentacyjne, produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi

w rozumieniu ustawy , a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne lub produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzi naruszenie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu tych nawozów, środków lub produktów, mając na uwadze zakres i stopień stwierdzonych nieprawidłowości, może wydać decyzję, w której nakłada na podmiot, który wprowadza do obrotu:

- 1) nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, nienależące do typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003 lub niespełniające wymagań jakościowych określonych dla danego typu tych nawozów lub
- 2) nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne niespełniające warunków określonych w art. 3 lub art. 5 ust. 1 i 3

– opłatę sankcyjną w wysokości stanowiącej 100% ceny, po jakiej sprzedał te nawozy, środki lub produkty, a w przypadku innej formy ich zbycia – 100% wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mógłby uzyskać za ich zbycie, którą wnosi się na rachunek urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu wprowadzającego do obrotu te nawozy, środki lub produkty.

2. Opłatę sankcyjną, o której mowa w ust. 1, nakłada się niezależnie od środków określonych w art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3.

3. Jeżeli wprowadzającym do obrotu nawozy, środki lub produkty, o których mowa w ust. 1, jest podmiot mający miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje inspektor właściwy dla województwa mazowieckiego;
- 2) opłatę sankcyjną, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

4. Inspektor, zgodnie z właściwością określoną na podstawie ust. 1 albo 3, przekazuje właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego ostateczną decyzję, o której mowa odpowiednio w ust. 1 albo 3.

5. Jeżeli obowiązek wniesienia opłaty sankcyjnej wynikający z ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 1 albo 3, nie został spełniony, właściwy naczelnik urzędu skarbowego zawiadamia inspektora, który wystawia tytuł wykonawczy stanowiący podstawę do przymusowego ściągnięcia tej opłaty w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

27) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu wprowadzającego do obrotu nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin, produkty pofermentacyjne, produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy , a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne lub produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzi, że te nawozy, środki lub produkty są wprowadzane do obrotu bez zgłoszenia, o którym mowa w art. 4a ust. 1–6 lub art. 5 ust. 2 lub 4, wydaje decyzję, w której nakłada na podmiot, który wprowadza do obrotu te nawozy, środki lub produkty, opłatę sankcyjną w wysokości 2270 zł, którą wnosi się na rachunek urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu wprowadzającego do obrotu te nawozy, środki lub produkty.

2. Opłatę sankcyjną, o której mowa w ust. 1, nakłada się niezależnie od środków określonych w art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3.

3. Jeżeli wprowadzającym do obrotu nawozy, środki lub produkty, o których mowa w ust. 1, jest podmiot mający miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje inspektor właściwy dla województwa mazowieckiego;
- 2) opłatę sankcyjną, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

4. Inspektor, zgodnie z właściwością określoną na podstawie ust. 1 albo 3, przekazuje właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego ostateczną decyzję, o której mowa odpowiednio w ust. 1 albo 3.

5. Jeżeli obowiązek wniesienia opłaty sankcyjnej wynikający z ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 1 albo 3, nie został spełniony, właściwy naczelnik urzędu skarbowego zawiadamia inspektora, który wystawia tytuł wykonawczy stanowiący podstawę do przymusowego ściągnięcia tej opłaty w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

28) w art. 38 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot, który wprowadza do obrotu:

- 1) nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, wnosi opłaty za przeprowadzenie przez Inspekcję czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że:
  - a) nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” nie należą do typów nawozów określonych w załączniku nr I do rozporządzenia nr 2003/2003 lub nie spełniają wymagań jakościowych określonych dla danego typu tych nawozów w rozporządzeniu nr 2003/2003 lub
  - b) nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin nie spełniają wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń lub wymagań jakościowych, lub nie spełniają warunków określonych w art. 5 ust. 1 lub 3, lub nie spełniają wymagań dodatkowych, zadeklarowanych przez producenta, importera lub inny podmiot

- wprowadzający do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin,  
lub
- c) nawozy naturalne przetworzone nie spełniają wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń lub zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych, lub
  - d) produkty pofermentacyjne nie spełniają wymagań w zakresie dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń i wartości tych zanieczyszczeń lub zadeklarowanej zawartości substancji organicznej, lub zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych, lub
  - e) produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub
  - f) są to produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety albo dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub
  - g) nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, zawierające azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym, które nie zostały zaopatrzone w dokumentację potwierdzającą ich odporność na detonację wydaną przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz nie spełniają wymagań technicznych określonych w ust. 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003;
- 2) nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne oznakowane określeniem „ekologiczny” lub pochodną tego określenia, lub określeniem „eko” lub „bio”, lub w inny sposób wskazujący na możliwość ich stosowania w rolnictwie ekologicznym, wnosi opłatę za przeprowadzenie przez Inspekcję czynności kontrolnych, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że podmiot nie posiada opinii upoważnionej na podstawie przepisów o rolnictwie ekologicznym jednostki organizacyjnej w zakresie oceny i zgodności środków do

produkcji ekologicznej z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego, potwierdzającej możliwość ich stosowania w rolnictwie ekologicznym.”;

29) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Opłaty, o których mowa w art. 37, art. 37a i art. 38 ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa. Do opłat tych w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.<sup>4)</sup>).”;

30) w art. 40:

a) w ust. 1:

– pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) proste zawierające azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym, nie gwarantuje, że nawozy te są zgodne z wymaganiami określonymi w sekcji 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003, lub

11) nie posiada dokumentacji wydanej przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, potwierdzającej, że nawóz zawierający azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym przeszedł pomyślnie test odporności na detonację oraz spełnienie wymagań technicznych określonych w ust. 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003

– po pkt 12 dodaje się pkt 12a w brzmieniu:

„12a) w odniesieniu do których dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 4a ust. 1, lecz zgłoszenie to nie spełnia wymagań określonych w art. 4a ust. 1, lub”;

– w pkt 13 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) nieopakowane nawozy zawierające azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym”;

---

<sup>4)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60.

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kto, wprowadzając do obrotu nawozy nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne:

- 1) nie umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego, a w przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, w widocznym miejscu, sporządzonych w języku polskim, w sposób trwały i zapewniający ich czytelność, informacji, o których mowa w art. 9:
  - a) ust. 2 pkt 1 i 2 – w przypadku nawozu, z wyłączeniem nawozu naturalnego przetworzonego,
  - b) ust. 3 pkt 1 i 2 – w przypadku środka wspomagającego uprawę roślin,
  - c) ust. 4 – w przypadku nawozu naturalnego przetworzonego lub produktu pofermentacyjnego, lub
- 2) nie umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby lub stymulatora wzrostu, a w przypadku nawozów, środków poprawiających właściwości gleby lub stymulatorów wzrostu luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, w widocznym miejscu, sporządzonej w języku polskim, w sposób trwały i czytelny, instrukcji stosowania i przechowywania nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby lub stymulatora wzrostu, lub
- 3) nie umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego, a w przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacji, o których mowa w art. 9 ust. 2–4 oraz 9–11, lub
- 4) nie umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby, stymulatora wzrostu lub produktu pofermentacyjnego, a w przypadku nawozów, środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu lub produktów pofermentacyjnych luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacji określonych w art. 9 ust. 2 pkt 1 lit. g lub i, ust. 3 pkt 1 lit. d lub f oraz ust. 4 pkt 1 lit. c

lub e, tak aby były wyraźnie oddzielone od innych informacji wymienionych w art. 9 ust. 2, 3 lub 4, lub

- 5) nie umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego, a w przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacji, o których mowa w art. 9 ust. 2–4 oraz 9–11, tak aby były wyraźnie oddzielone od dodatkowych informacji, lub
- 6) umieszcza na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego, a w przypadku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, informacje dodatkowe, które wprowadzają w błąd lub są niezgodne z informacjami, o których mowa w art. 9 ust. 2–4 oraz 9–11, lub
- 7) nie umieszcza informacji, o których mowa w art. 9 ust. 2 i 3 oraz 9–11, na opakowaniu lub etykiecie dołączanej do nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, a w przypadku nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin luzem – w dokumentach, w które się je zaopatruje, wprowadzanych do obrotu na podstawie art. 5 ust. 1, lub
- 8) umieszcza treść instrukcji stosowania i przechowywania nawozu, środka poprawiającego właściwości gleby lub stymulatora wzrostu, niezgodnie z treścią tej instrukcji określoną w pozwoleniu, o którym mowa w art. 4 ust. 1, lub
- 9) nie mocuje etykiet dołączonych do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego w taki sposób, aby pozostały one w miejscu zamocowania niezależnie od zastosowanego systemu zamknięcia opakowania, a jeżeli do zamknięcia opakowania użyto plomby, nie umieszcza na niej informacji określonych odpowiednio w ust. 2 pkt 1 lit. i, ust. 3 pkt 1 lit. f albo ust. 4 pkt 1 lit. e, lub
- 10) nie dołącza do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego luzem egzemplarza dokumentów zawierającego informacje określone w art. 9 ust. 2, 3 lub 4 w sposób zapewniający dostęp do tych informacji, lub

11) nie dołącza do nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin lub produktu pofermentacyjnego w postaci płynnej informacji o temperaturze, w jakiej powinny być one przechowywane, lub informacji o środkach, jakie powinny być podjęte, aby zapobiec wypadkom w trakcie ich przechowywania

– podlega karze grzywny.”,

c) uchyla się ust. 3,

d) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Kto konfekcjonuje nawozy nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne bez pisemnej zgody producenta lub nie uzgadnia z tym producentem rodzaju opakowań stosowanych do ich konfekcjonowania, podlega karze grzywny.”;

31) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. Kto:

1) wprowadza do obrotu nawozy nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub środki wspomagające uprawę roślin:

a) niespełniające wymagań jakościowych lub

b) w których znajdują się rodzaje zanieczyszczeń inne niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 pkt 5 lub art. 11 pkt 5 lub w których są przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w tych przepisach, lub

c) w odniesieniu do których dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 4a ust. 2 lub 3 lub art. 5 ust. 2, lecz zgłoszenie to nie spełnia wymagań określonych w tych przepisach, lub

2) wprowadza do obrotu nawozy naturalne przetworzone:

a) niespełniające zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych lub

b) w których znajdują się rodzaje zanieczyszczeń inne niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11a, lub w których są przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w tych przepisach, lub

c) w odniesieniu do których dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 4a ust. 4, lecz zgłoszenie to nie spełnia wymagań określonych w tym przepisie, lub

3) wprowadza do obrotu produkty pofermentacyjne:

a) niespełniające zadeklarowanej zawartości substancji organicznej lub zadeklarowanych zawartości składników pokarmowych lub

- b) w których znajdują się rodzaje zanieczyszczeń inne niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11a, lub są przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w tych przepisach, lub
- c) w odniesieniu do których dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 4a ust. 5 lub art. 5 ust. 4, lecz zgłoszenie to nie spełnia wymagań określonych w tych przepisach, lub
- 4) wprowadza do obrotu podłoża do upraw, w odniesieniu do których dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 4a ust. 6, lecz zgłoszenie to nie spełnia wymagań określonych w art. 4a ust. 6, lub
- 5) wprowadza do obrotu nawozy naturalne nieprzetworzone lub niekonfekcjonowane produkty pofermentacyjne, przeznaczone do bezpośredniego rolniczego wykorzystania w celu nawożenia lub poprawy właściwości gleby, niezgodnie z art. 3 ust. 3 lub nie przechowuje umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3, przez czas określony w art. 3 ust. 4, lub
- 6) stosuje nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne niezgodnie z zasadami i warunkami określonymi w art. 17–20 lub w przepisach wydanych na podstawie art. 22, lub
- 7) stosuje nawozy organiczne, organiczno-mineralne, mineralne nieoznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki poprawiające właściwości gleby lub stymulatory wzrostu niezgodnie z ich instrukcją stosowania i przechowywania, lub
- 8) wykonuje czynności polegające na świadczeniu usług w zakresie stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych, nie posiadając uprawnień w tym zakresie określonych w art. 21 ust. 1, lub
- 9) przewozi lub przechowuje nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne w sposób niezgodny z wymaganiami określonymi w art. 23 lub art. 24, powodując zagrożenie zdrowia ludzi lub zwierząt lub dla środowiska, lub
- 10) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 7 ust. 3 lub 4, art. 31 ust. 1 pkt 3 lub art. 37 ust. 1, nie wycofał nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, produktów, które są nawozami, w tym nawozami

oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne lub produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub

11) będąc nabywcą nawozu naturalnego nie posiada pozytywnie zaopiniowanego planu nawożenia, lub

12) stosuje nawozy naturalne niezgodnie z pozytywnie zaopiniowanym planem nawożenia

– podlega karze grzywny.”;

32) po art. 42 dodaje się art. 42a w brzmieniu:

„Art. 42a. Nie wszczyna się postępowania w sprawach o czyny podlegające odpowiedzialności, o której mowa w art. 41 pkt 2, 4, 6, 9 lub 10, a wszczęte umarza, jeżeli te czyny podlegają odpowiedzialności, o której mowa w art. 109 ust. 4 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268).”;

33) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:

„Art. 47a. Pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozów wydane na podstawie przepisów dotychczasowych mogą być zmieniane lub uchylane na podstawie art. 154 albo art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego.”.

**Art. 2.** Nawozy i środki wspomagające uprawę roślin wprowadzane do obrotu na podstawie art. 4 lub art. 5 ustawy zmienianej w art. 1, oznakowane na podstawie przepisów dotychczasowych, mogą znajdować się w obrocie nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 3.** Producent lub inny podmiot, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, po raz pierwszy wprowadził do obrotu nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” lub nawozy na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy zmienianej w art. 1, przekazuje w formie pisemnej, wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego

producenta lub tego podmiotu albo wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, informacje, o których mowa w art. 4a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, albo wycofuje z obrotu te nawozy, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 4.** Producent lub inny podmiot, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, po raz pierwszy wprowadził do obrotu nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przekazuje w formie pisemnej wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu albo wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych właściwemu dla województwa mazowieckiego – w przypadku gdy ten producent lub ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, informacje, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, albo wycofuje z obrotu te nawozy i środki wspomagające uprawę roślin, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 5.** Do postępowań w sprawach rozstrzyganych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do takich postępowań w sprawach określonych w art. 4 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

**Art. 6.** Do postępowań dotyczących nadzoru i kontroli prowadzonych na podstawie art. 30–32 i art. 36 ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

**Art. 7.** 1. Postępowania w sprawach o czyny podlegające odpowiedzialności, o której mowa w art. 41 pkt 2, 4, 6, 9 lub 10 ustawy zmienianej w art. 1, które podlegają odpowiedzialności, o której mowa w art. 109 ust. 4 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, umarza się.

2. Kary za wykroczenia, o których mowa w art. 41 pkt 2, 4, 6, 9 lub 10 ustawy zmienianej w art. 1, za czyny, które podlegają odpowiedzialności, o której mowa w art. 109

ust. 4 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, które nie zostały wykonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie podlegają wykonaniu.

**Art. 8.** 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 22 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 22 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10, art. 11, art. 12, art. 28 ust. 5 i art. 38 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 10, art. 11, art. 12, art. 28 ust. 5 i art. 38 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 i mogą być zmieniane.

**Art. 9.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

## UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt zmiany ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu jest konsekwencją rozwoju biogazowni rolniczych oraz potrzeby wprowadzenia przepisów ułatwiających nawozowe zagospodarowanie produktów pofermentacyjnych powstających w procesie fermentacji metanowej z surowców rolniczych, produktów ubocznych, odpadów, pozostałości z produkcji rolniczej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego. Opracowanie projektu ustawy wynika z potrzeby skutecznej realizacji celów określonych w dokumencie pn. Kierunki budowy biogazowni rolniczych na lata 2010–2020, opracowanym przez Ministra Gospodarki we współpracy z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Działania te są również pochodną przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16).

Proponowane zmiany ustawy wpisują się także w program Komisji Europejskiej dotyczący gospodarki w obiegu zamkniętym, który ma na celu działania wspomagające „zamknięcie obiegu” produktów. Program ten, dzięki zwiększeniu recyklingu produktów i ponownym ich użyciu, przyniesie wymierne korzyści zarówno środowisku, jak i gospodarce. Działania te pozwalają również uzyskać maksymalną wartość i wykorzystanie wszystkich surowców, produktów i odpadów, w tym pochodzących z biogazowni, przyczyniając się przy tym do oszczędności energii i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Dzięki fermentacji gnojowicy w biogazowniach rolniczych ulegają poprawie warunki nawożenia pól uprawnych wskutek wzrostu zawartości azotu w formie amonowej ( $N-NH_4$ ) do 90%, podczas gdy w gnojowicy surowej udział ten wynosi ok. 48,8%. Forma amonowa jest łatwiej przyswajalna przez rośliny, dzięki czemu rolnicy mogą liczyć na korzystny efekt plonotwórczy. Ponadto forma ta jest mniej narażona na wymywanie do wód powierzchniowych i gruntowych, w związku z tym zmniejsza się ryzyko eutrofizacji wód. Stąd też płyną wymierne korzyści z tego sposobu zagospodarowania gnojowicy związane z produkcją energii oraz nawozowego wykorzystania produktu pofermentacyjnego. Ponadto zamierzeniem proponowanych zmian jest wprowadzenie przejrzystych zasad w zakresie wytwarzania i wykorzystywania w rolnictwie produktów pofermentacyjnych, z jednoczesną

gwarancją dla przyszłych odbiorców lub konsumentów, że będą one bezpieczne i właściwie kontrolowane.

Projekt regulacji wprowadza definicję produktów pofermentacyjnych, rozumianych jako płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.), co oznacza, że jedynie tzw. poferment uzyskiwany z biogazowni rolniczych zalicza się do kategorii „produktów pofermentacyjnych”, wyodrębnionej w projekcie ustawy, dla której określono warunki wprowadzania do obrotu, bez konieczności uzyskiwania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Biogazownia rolnicza jest „bioelektrociepłownią” służącą do produkcji biogazu z organicznych „substratów”, takich jak:

- 1) odchody zwierząt (gnojowica, obornik, pomiot, gnojówka),
- 2) biomasa roślinna (np. kiszonka z kukurydzy, buraków cukrowych, traw, żyta),
- 3) produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego (np. wywar gorzelniany, pulpa ziemniaczana, serwatka, wysłodki, pozostałości warzyw i owoców),
- 4) biomasa roślinna zebrana z terenów innych, niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne.

Możliwość wykorzystywania do produkcji biogazu wyłącznie wyżej wymienionych składników zapewnia projektowana zmiana zawarta w art. 2 w ust. 1, w którym dodaje się pkt 10a definiujący pojęcie produktu pofermentacyjnego przez odwołanie do art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, który definiuje biogaz rolniczy jako gaz otrzymywany w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych, odpadów lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, lub biomasy roślinnej zebranej z terenów innych, niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne, z wyłączeniem biogazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

Produkcja biogazu rolniczego jest działalnością nadzorowaną przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Wyklucza to możliwość zastosowania innych substratów, niż wyżej wymienione, w tym w szczególności surowców pochodzących z oczyszczalni

ścieków oraz składowisk odpadów. Zatem produkty pofermentacyjne powstają w warunkach nadzorowanych i ze znanych surowców, co decyduje o możliwości liberalizacji zasad ich wprowadzania do obrotu i wykorzystania rolniczego.

Odnosząc się do kwestii bezpieczeństwa produktu pofermentacyjnego pochodzącego z biogazowni rolniczych, należy wskazać, że fermentacja metanowa jest prowadzona w warunkach beztlenowych przy udziale mikroorganizmów: bakterii kwasotwórczych, bakterii octanowych i bakterii metanogennych. Podczas fermentacji metanowej prowadzonej w kontrolowanych warunkach w komorze fermentacyjnej w biogazowni następuje rozkład materii organicznej z wytworzeniem biogazu, którego głównym składnikiem jest metan ( $\text{CH}_4$ ). Poza metanem w skład biogazu wchodzi dwutlenek węgla ( $\text{CO}_2$ ) oraz niewielkie ilości wodoru ( $\text{H}_2$ ), siarkowodoru ( $\text{H}_2\text{S}$ ), azotu ( $\text{N}_2$ ), pary wodnej ( $\text{H}_2\text{O}$ ) oraz innych gazów.

W komorze fermentacyjnej biogazowni proces fermentacji metanowej zachodzi przy udziale tych samych mikroorganizmów, co w żołądkach bydła (należącego do przeżuwaczy). Na przebieg prawidłowego procesu fermentacji metanowej wpływa wiele czynników, takich jak: temperatura, czas retencji, obciążenie ładunkiem materii organicznej, odczyn, mieszanie biomasy i substancje toksyczne. Dodatkowo istnieje wiele związków chemicznych, które mogą działać na bakterie wpływające na fermentację w sposób hamujący (inhibitory) lub przyspieszający (stymulatory). Substancje te mogą dostawać się do komór fermentacyjnych wraz z wprowadzanymi substratami lub powstawać już podczas procesu fermentacji. Dlatego tak ważne jest, aby należycie dbać o jakość substratów, znać ich skład chemiczny oraz podstawy współdziałania poszczególnych grup związków. Należy też mieć na uwadze, że silne działanie inhibicyjne niektórych związków może doprowadzić do zahamowania procesu fermentacji w całej komorze oraz konieczności usunięcia całej jej zawartości, a co za tym idzie – znacznych strat. Fermentacja metanowa może zostać również zaburzona przez działanie preparatów bakteriobójczych, herbicydów, insektycydów czy też środków powierzchniowo czynnych. W interesie właścicieli biogazowni jest zatem to, aby do masy substratów nie przedostały się niepożądane preparaty chemiczne.

W wyniku bezpiecznej fermentacji metanowej powstaje biogaz, który po uzdatnieniu jest wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej. Podczas zachodzących procesów chemicznych rozkładowi najczęściej ulega ok. 30–60% materii

organicznej wprowadzonej do komory z używanymi substratami. Pozostająca po fermentacji masa zawiera materię organiczną oraz cenne z punktu widzenia żywienia roślin związki mineralne, czyli poferment (nazywany również masą pofermentacyjną czy pulpą pofermentacyjną). Pozytywnym efektem prawidłowo przeprowadzonego procesu fermentacji w warunkach beztlenowych, dzięki zastosowaniu naturalnie występujących mikroorganizmów, jest uzyskanie pozostałości pofermentacyjnej, która nie jest uciążliwa zapachowo dla ludzi i środowiska w porównaniu z nawozami naturalnymi.

Mając na uwadze przedstawione fakty, należy podkreślić, iż nie ma żadnego zagrożenia poddawaniu fermentacji w biogazowniach rolniczych toksycznych substancji, gdyż wpływają one negatywnie na proces fermentacji metanowej (powodują jego zahamowanie) i produkcję biogazu. Dbłość o jakość wsadu dla biogazowni rolniczych będzie dla rolnika gwarancją dobrej jakości pofermentu oraz jego bezpiecznego nawozowego wykorzystania.

Istotnym dla zagwarantowania odpowiedniego bezpieczeństwa produktów pofermentacyjnych jest fakt, że produkty pofermentacyjne, które zostały otrzymane m.in. z wykorzystaniem produktów zwierzęcych (np. obornika, gnojówki, gnojowicy) określanych mianem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, podlegają równocześnie przepisom rozporządzenia WE nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”, które odrębnie definiują wymogi sanitarne m.in. dla produkcji takich pozostałości pofermentacyjnych. Należy jednak zauważyć, że pojęcie produktów pofermentacyjnych zdefiniowane w projekcie ustawy jest szerokie i obejmuje również te produkty pofermentacyjne, które powstały bez wykorzystania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, jedynie z produktów pochodzenia roślinnego. W takim przypadku ich wytwarzanie nie podlega przepisom rozporządzenia nr 1069/2009.

Produkty pofermentacyjne są obiecującą kategorią produktów o dużym potencjale dla rolnictwa. Projekt ustawy przewiduje odrębne uregulowanie zasad obrotu produktami

pofermentacyjnymi niż obowiązujące, np. dla nawozów organicznych czy środków poprawiających właściwości gleby. Dotychczasowe rozwiązania polegające na uzyskaniu pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu wskazanego produktu pofermentacyjnego jako nawozu organicznego lub organicznego środka poprawiającego właściwości gleby stało się dla rozwijających się krajowych producentów rozwiązaniem bardzo czasochłonnym oraz obciążonym zbyt wysokimi kosztami, co w konsekwencji wpływa na ograniczenie produkcji i obrót tym produktem nawozowym. Zaproponowana zmiana ma na celu ułatwienie wprowadzania do obrotu produktów pofermentacyjnych i ich stosowania. Z uwagi na to, że projekt ustawy nie różnicuje produktów na te, które są przeznaczone bezpośrednio do profesjonalnej produkcji rolniczej i tych, które mogą być stosowane do upraw hobbystycznych i ogrodowych, zaproponowano różne zasady i formy wprowadzenia produktów pofermentacyjnych do obrotu w zależności od przeznaczenia produktu i charakteru odbiorcy (luzem lub w opakowaniach jednostkowych). W proponowanych zmianach ustawy przewidziano możliwość zarówno bezpośredniego zbytu produktów pofermentacyjnych „luzem” podmiotom lub osobom prowadzącym produkcję rolniczą (gospodarstwom rolnym) w celu bezpośredniego wykorzystania ich do nawożenia lub poprawy właściwości gleby na mocy zawartej umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3 zmienianej ustawy, jak również sprzedaży produktów pofermentacyjnych w opakowaniach jednostkowych na rynku wewnętrznym w różnych placówkach handlowych, po ich wcześniejszym poddaniu procesowi konfekcjonowania, bez konieczności uprzedniego uzyskania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Należy podkreślić, że zwolnienie z konieczności uzyskiwania pozwoleń na wprowadzenie do obrotu nie dotyczy wszystkich rodzajów pozostałości pofermentacyjnych pochodzących ze wszystkich rodzajów biogazowni, ale tylko tych wytworzonych w biogazowniach rolniczych. W przypadku pozostałych biogazowni oraz w przypadku wprowadzania do obrotu pozostałości pofermentacyjnych pochodzących z fermentacji innych surowców, niż dozwolone dla biogazowni rolniczych, w tym osadów ściekowych, w projekcie ustawy został zachowany dotychczasowy tryb wprowadzania do obrotu tych produktów, polegający na konieczności uzyskania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po wstępnej kwalifikacji pozostałości pofermentacyjnej jako nawozu organicznego lub organicznego środka poprawiającego właściwości gleby i po dokonaniu oceny jakości tego produktu

przed wprowadzeniem go do obrotu na podstawie badań chemicznych i biologicznych, przeprowadzonych przez jednostki naukowe wskazane w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie zmienianej ustawy.

Liberalizacja formalności administracyjnych dla wprowadzenia produktów pofermentacyjnych do obrotu uzasadnia potrzebę jednoczesnego zapewnienia odpowiedniego dla tych produktów poziomu bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska, co zostanie osiągnięte przez wprowadzenie w projektowanej ustawie w art. 11a upoważnienia, na podstawie którego zostaną wydane przepisy wykonawcze określające rodzaje i poziomy zanieczyszczeń, które są niedopuszczalne przy wprowadzaniu do obrotu produktów pofermentacyjnych pochodzących z biogazowni rolniczych wykorzystujących inne substraty niż nawozy naturalne i biomasę roślinną pochodzącą wyłącznie z produkcji rolniczej.

Zgodnie z projektowanym art. 5 do obrotu będzie można wprowadzać także produkty pofermentacyjne, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 zmienianej ustawy, dopuszczone do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji, które zostały wyprodukowane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Republice Turcji lub w państwie będącym członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli przepisy krajowe, na podstawie których są one dopuszczone do obrotu, zapewniają ochronę zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochronę środowiska na odpowiednim poziomie, tzn. gwarantują spełnienie analogicznych wymagań, jak dla krajowych producentów produktów pofermentacyjnych z biogazowni rolniczych, określonych w przepisach ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Warunki dla wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktu pofermentacyjnego, bez konieczności uzyskania pozwolenia z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, określono w art. 5 ust. 3 i 4. Zaproponowane zmiany mają na celu zapewnienie zgodności przepisów krajowych z prawem Unii Europejskiej w zakresie swobodnego przepływu towarów zgodnie z art. 36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i określenie jednakowych zasad dla wprowadzania do obrotu produktów pofermentacyjnych wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw Unii Europejskiej przy jednoczesnym określeniu wymogów zapewniających ochronę zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochronę środowiska.

Projekt określa zasady obrotu oraz zakres dokumentacji, która powinna być dołączona do produktu pofermentacyjnego wprowadzanego do obrotu. Uregulowanie wszystkich wymienionych zagadnień spowoduje, że pozostałości pofermentacyjne z biogazowni rolniczych będą mogły być zagospodarowywane rolniczo jako produkty pofermentacyjne, a nie jak dotychczas – jako odpady. Rozwiązania te znacznie ułatwią i skrócą czas upływający od ich wyprodukowania do bezpośredniego rolniczego zastosowania do nawożenia lub poprawy właściwości gleby. Projekt ustawy przewiduje konieczność zaopatrywania produktu pofermentacyjnego przez jego producenta w deklarację informującą o zawartości w tym produkcie wybranych składników pokarmowych azotu (N), fosforu (P), potasu (K), zwanych dalej „NPK”, oraz substancji organicznej. Informacja ta umożliwi producentom rolnym ocenę jakości nawozowej produktu oraz odpowiedni dobór dawek produktu pofermentacyjnego, co zapewni racjonalne stosowanie, zgodnie z zasadami dobrej kultury rolnej i wymaganiami ochrony środowiska. Zagwarantowanie deklarowanej jakości nawozowej oraz bezpieczeństwa produktu pofermentacyjnego pod kątem zawartości substancji niepożądanych poniżej określonych poziomów będzie wyłącznym obowiązkiem producenta i będzie sprawdzane podczas kontroli produktu w obrocie. Producent, w ramach sprawdzania jakości produktu pofermentacyjnego, w trakcie procesu produkcyjnego we własnym zakresie może wykonywać okresowe badania składu produktu pofermentacyjnego oraz jego bezpieczeństwa biologicznego i chemicznego w celu dotrzymania deklarowanych parametrów produktu i wymogów dotyczących zanieczyszczeń.

W projektowanych przepisach przewiduje się, iż produkty pofermentacyjne mogą być wprowadzane do obrotu luzem do bezpośredniego rolniczego zagospodarowania na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3, a w przypadku innych form przeznaczenia np. do placówek handlowych, po wcześniejszym umieszczeniu w opakowaniach (konfekcjonowanie). W zmienianym art. 9 ustawy zaproponowano sposób oznakowania produktów pofermentacyjnych uwzględniający konieczność zamieszczenia na opakowaniach lub w załączanych dokumentach informacji dotyczących produktu, np. informacji o zawartości w produkcie pofermentacyjnym podstawowych makroskładników NPK, wyrażonych w stosunku procentowym masy do masy (m/m) oraz procentowej zawartości substancji organicznej w suchej masie, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów ustawy. Ponadto określony wymóg

wskazania na opakowaniu produktu pofermentacyjnego informacji o składzie surowcowym wykorzystywanym do jego wytworzenia w zakresie rodzaju odpadów i produktów ubocznych w rozumieniu przepisów ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.) powinien być zgodny z informacjami określonymi w art. 25 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Produkty pofermentacyjne wprowadzane do obrotu na terytorium Polski, zarówno te produkowane w Polsce, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4, jak i te przywożone z państw unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 4, będą podlegały obowiązkowi zgłoszenia wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta lub podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza je do obrotu, a w przypadku gdy ten podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego. Obowiązek zgłoszenia zamiaru wprowadzenia do obrotu tych produktów powinien być spełniony przed datą faktycznego wprowadzenia ich do obrotu, w przeciwnym razie niedopełnienie tego obowiązku podlega opłacie sankcyjnej. Ponadto projektowana ustawa przewiduje obowiązek aktualizacji zgłoszonych danych. Wykaz wprowadzonych do obrotu produktów pofermentacyjnych będzie publikował, na swoich stronach internetowych, Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, na podstawie informacji przekazywanych przez wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

W projekcie ustawy zostały również uwzględnione niezbędne zmiany ułatwiające funkcjonowanie i rozwój przetwórstwa nawozowego w zakresie przerobu odchodów zwierząt gospodarskich. Odchody zwierząt gospodarskich przeznaczone do rolniczego wykorzystania stanowią w ustawie odrębną kategorię nawozów naturalnych ze względu na ich specyfikę i powszechność wykorzystania na gruntach rolnych. W projekcie ustawy wzięto pod uwagę szerokie możliwości wykorzystania przetworzonych nawozów naturalnych, w tym poza profesjonalnym sektorem rolnym. Dzięki innowacyjnym technikom przetwarzania odchody zwierząt gospodarskich mogą być wprowadzane na rynek do sieci handlowych jako pełnowartościowe produkty do zastosowań ogrodniczych i hobbystycznych. W przypadku produktów z przetworzonego obornika, traktowanych dotychczas jako nawozy organiczne, dostęp

do rynku handlowego jest uzależniony od uzyskania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a co za tym idzie jest utrudniony. Mając na uwadze rozwijające się innowacje i strategie marketingowe w zakresie wykorzystania odchodów zwierząt gospodarskich, w celu zapewnienia jak najszerszego zbytu dla takich produktów w rolnictwie i ogrodnictwie, projekt ustawy przewiduje możliwość wprowadzenia ich na rynek luzem lub w opakowaniach, bez konieczności uzyskania pozwolenia na wprowadzenie ich do obrotu.

Podkreślenia wymaga fakt, że przepisy o nawozach i nawożeniu regulują obszar związany z nawozami i nawożeniem, w którym to obszarze przenikają się przepisy krajowe z przepisami unijnymi. Nawozy organiczne zdefiniowano odrębnie zarówno w projekcie ustawy, jak i w przepisach unijnych, tj. rozporządzeniu nr 1069/2009, dla potrzeb poszczególnych regulacji. Definicja nawozów organicznych w obowiązującej ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, jak i w przygotowanym projekcie ustawy, jest pojęciem szerszym, niż definicja zawarta w rozporządzeniu nr 1069/2009 i obejmuje nawozy organiczne wyprodukowane z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, niezależnie od ich pochodzenia, tj. roślinnego lub zwierzęcego, w tym również z surowców będących ubocznymi produktami zwierzęcymi. Natomiast nawóz organiczny, zgodnie z art. 3 pkt 22 rozporządzenia nr 1069/2009, oznacza „materiały pochodzenia zwierzęcego stosowane do utrzymywania lub poprawienia odżywiania roślin oraz właściwości fizycznych i chemicznych oraz aktywności biologicznej gleb, stosowane oddzielnie albo łącznie; mogą one zawierać obornik, niezmineralizowane guano, treść przewodu pokarmowego, kompost i pozostałości fermentacyjne”. Zatem definicja nawozów organicznych w rozporządzeniu nr 1069/2009 obejmuje tylko nawozy, które w swoim składzie zawierają produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, czyli obejmuje węższy zakres niż definicja z ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Należy podkreślić, że przepisy rozporządzenia nr 1069/2009 określają warunki sanitarne obowiązujące przy produkcji lub wytwarzaniu nawozów organicznych i polepszaczy gleby, które zostały wytworzone między innymi z surowców będących ubocznymi produktami zwierzęcymi lub wytworzone z produktów uzyskanych z ubocznych produktów zwierzęcych, lub zawierają w swoim składzie uboczne produkty zwierzęce. Produkcja takich nawozów organicznych jest

nadzorowana przez krajowe służby weterynaryjne i odbywa się w zakładach zatwierdzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii.

W obowiązującej ustawie, jak i w projekcie ustawy, wyodrębniono z grupy nawozów organicznych, które mogą być wprowadzane do obrotu tylko na podstawie pozwoleń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, grupę nawozów naturalnych stanowiących w głównej mierze odchody zwierząt gospodarskich, dla których zaproponowano odmienne zasady wprowadzania do obrotu niż dla nawozów organicznych. Takie klasyfikowanie nawozów wynika ze specyfiki ich pochodzenia, właściwości i sposobu zastosowania. Jednocześnie z uwagi na dopuszczenie pewnych procesów przetwarzania nawozów naturalnych, nawozy te podzielono na dwie grupy. W ramach nawozów naturalnych wyodrębniono nawozy naturalne nieprzetworzone i nawozy naturalne przetworzone. Nawozy naturalne nieprzetworzone są przeznaczone do bezpośredniego rolniczego wykorzystania i są wprowadzane do obrotu wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej, której obowiązek przechowywania, tak jak dotychczas, wynosi 3 lata od dnia jej wygaśnięcia. Drugą grupę stanowią nawozy naturalne przetworzone w wyniku procesów przetworzenia określonych w art. 2 ust. 1 pkt 4, do których należą konfekcjonowanie, a także inny celowy proces ich przetwarzania, taki jak: granulacja, suszenie, liofilizacja, rozdrabnianie, homogenizowanie, lub separacja części stałych i płynnych bez dodatku innych substancji. W art. 2 w ust. 1 w pkt 4, definiując nawozy naturalne przetworzone, wskazano, że przetworzenie do wykorzystania w celu nawożenia lub poprawy właściwości gleby oznacza m.in. konfekcjonowanie, bowiem pakowanie i przepakowywanie nawozów naturalnych jest metodą ich przetworzenia. Dotychczas konfekcjonowanie nawozów naturalnych wiązało się z utratą przez te nawozy charakteru nawozu naturalnego. Pakowane nawozy naturalne stawały się bowiem nawozami organicznymi, których wprowadzanie do obrotu wymagało pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt przewiduje konieczność deklarowania przez wprowadzającego do obrotu przetworzone nawozy naturalne zawartości procentowej składników pokarmowych NPK, wyrażonej w stosunku masy do masy (m/m). Informacja ta pozwoli odbiorcom tych nawozów na ocenę ich jakości oraz odpowiedni dobór dawek nawozów, który powinien uwzględniać ustawowo wskazane dawki azotu na hektar użytków rolnych. Ponadto dla nowej kategorii nawozów naturalnych przetworzonych, jak i produktów pofermentacyjnych, które nie wymagają uzyskania pozwolenia Ministra Rolnictwa

i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu, w art. 3 projektu ustawy dodano przepis ust. 4c, zgodnie z którym produkt pofermentacyjny lub nawóz naturalny przetworzony może być oznakowany w sposób wskazujący na możliwość jego zastosowania w rolnictwie ekologicznym, o ile posiada dokument poświadczający przydatność tego produktu do zastosowania w rolnictwie ekologicznym.

Należy wskazać, iż podmioty zajmujące się przetwarzaniem odchodów zwierząt gospodarskich, niezależnie od liberalizacji przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu przetworzonych nawozów naturalnych, nadal mają obowiązek spełniać określone wymagania m.in. w zakresie ich produkcji, przewozu, przechowywania oraz oznakowania ich w sposób określony w przepisach rozporządzenia nr 1069/2009.

W art. 2 projektu sformułowano nową definicję nawozów organicznych. Ma ona na celu uproszczenie dotychczasowej definicji nawozów organicznych i polega na wykreśleniu z niej wyrazu kompost. Zgodnie z dostępną literaturą, kompost jest wytwarzany z odpadów roślinnych i zwierzęcych w wyniku częściowego, tlenowego rozkładu (butwienia) przez mikroorganizmy, w odpowiedniej temperaturze i wilgotności. Proces kompostowania biomasy może przebiegać w pryzmach kompostowych, kompostownikach lub specjalnych bioreaktorach. Produkty powstałe w procesie kompostowania (komposty) zawierają substancję organiczną lub mieszaniny substancji pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego i mogą wchodzić w skład lub być klasyfikowane, w zależności od składu i przeznaczenia, jako nawozy albo środki poprawiające właściwości gleby albo podłoża do upraw, dlatego niewłaściwe jest ich wyróżnianie tylko w definicji nawozów organicznych.

W projekcie ustawy zaproponowano w definicji stymulatora wzrostu zmianę polegającą na zrezygnowaniu z odwołania się do ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, bowiem podstawowym aktem prawnym dotyczącym środków ochrony roślin jest ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2018 r. poz. 1310, z późn. zm.). Jednocześnie należy wyjaśnić, że zarówno stymulatory wzrostu, jak i regulatory wzrostu, mogą korzystnie wpływać na rozwój roślin lub procesy życiowe roślin. Natomiast mając na uwadze, że regulatory wzrostu są zaliczane do środków ochrony roślin, w definicji stymulatora wzrostu określono, że nie obejmuje ona regulatorów wzrostu.

W art. 2 w ust. 1 w pkt 13 zmieniono definicję wprowadzania do obrotu. Dotychczas wprowadzanie do obrotu było związane z konkretnymi podmiotami: producentem – w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, importerem – w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin przywiezionych z terytorium państw trzecich oraz producentem lub innym podmiotem wprowadzającym nawóz lub środek wspomagający uprawę roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. W związku z tym nadzór Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nad wprowadzaniem do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin dotyczył tylko ww. podmiotów. W projekcie zaproponowano zmianę, która polega na tym, że wprowadzanie do obrotu jest czynnością niepowiązaną bezpośrednio z konkretnymi podmiotami, a dotyczącą wszystkich uczestników rynku nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych od producenta po ich odbiorcę. Nadzór został rozciągnięty na możliwość sprawdzenia prawidłowości oznakowania i jakości nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych nie tylko u wprowadzającego do obrotu po raz pierwszy produkt, ale także u dystrybutora, hurtownika, jak i u sprzedawcy finalnego produktu (detalisty). Ponadto zgodnie z zaproponowaną definicją wprowadzaniem do obrotu nie jest, tak jak dotychczas, przywóz na terytorium Polski nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych przeznaczonych wyłącznie do celów naukowo-badawczych. W konsekwencji zmiany definicji wprowadzania do obrotu i rozszerzenia jej znaczenia dokonano przeformułowania m.in. definicji wymagań jakościowych określonej w art. 2 pkt 11 zmienianej ustawy, doprecyzowania w art. 4 ust. 3 pkt 3 podmiotów, które mogą składać wniosek o dopuszczenie do obrotu nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin oraz odniesień do tych podmiotów zawartych w art. 4 ust. 7 pkt 3 i ust. 8 pkt 3, art. 6 pkt 1 lit. c, art. 7 ust. 3 pkt 3 i ust. 4 pkt 3 oraz art. 8 ust. 1 pkt 3 zmienianej ustawy.

W art. 3 w ust. 2a wyraźnie sprecyzowano przypadki, kiedy niedopuszczalne jest wprowadzanie do obrotu konkretnych grup produktów, np. produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania wskazują, że są to nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne;

produktów, które są nawozami lub środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi, ale nie zostały oznakowane w sposób określony w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu lub rozporządzeniu nr 2003/2003; nawozów zawierających azotan amonu w stężeniu 28% wyrażonym stosunkiem wagi azotu do azotanu amonu lub wyższym, które nie zostały zaopatrzone się w dokumentację potwierdzającą ich odporność na detonację oraz spełnienie wymagań technicznych określonych w ust. 1 załącznika nr III do rozporządzenia nr 2003/2003, wydaną przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Wskazano również, że nie jest dopuszczalne wprowadzanie do obrotu nawozów naturalnych oraz produktów pofermentacyjnych pochodzących z państw trzecich. Produkty te, tak jak dotychczas, będą mogły jednak zostać wprowadzone do obrotu jako nawozy organiczne albo środki wspomagające uprawę roślin po uprzednim uzyskaniu pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zakaz ten podyktowany jest względami związanymi z kwestią bezpieczeństwa odbiorców tych nawozów i produktów pofermentacyjnych. Nawozy naturalne i produkty pofermentacyjne wyprodukowane z użyciem produktów pochodzenia zwierzęcego wytworzone na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej podlegają zharmonizowanym przepisom weterynaryjnym określonym w rozporządzeniu nr 1069/2009. Natomiast ich produkcja w państwach trzecich często nie spełnia analogicznych kryteriów, co wymaga przeprowadzania dodatkowej ich oceny w procesie uzyskiwania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W przepisach dotyczących procedury celnej w art. 3 w ust. 7 dodano importerowi nawozów czy środków wspomagających uprawę roślin nowy obowiązek przedstawiania organowi celnemu pisemnego oświadczenia o sposobie i miejscach docelowego przeznaczenia nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin. Pozwoli to na śledzenie przepływu (tranzytu) tych produktów przez terytorium Polski. Nałożono również obowiązek przedkładania organowi celnemu pisemnego oświadczenia, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin zgłaszany do procedury celnej przeznaczony jest wyłącznie do celów naukowo-badawczych, a także o sposobie i miejscach docelowego przeznaczenia takiego nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin. Pozwoli to na śledzenie produktów sprowadzanych do kraju wyłącznie do celów naukowo-badawczych.

W art. 3 dodano ust. 7a uzupełniający przepisy dotyczące procedury celnej przez nałożenie obowiązku na importerów wprowadzających nawozy mineralne z państw trzecich przedkładania dokumentu potwierdzającego przeprowadzenie badań określających jakość i bezpieczeństwo tych nawozów, wydanego przez jednostkę akredytowaną w tym zakresie na terytorium państwa członkowskiego UE, oraz przeprowadzenie innych badań wymaganych dla tych nawozów. Natomiast uzupełnienie przepisu ust. 8 tego artykułu dotyczy rozszerzenia zakresu dokumentów wymaganych w ramach procedury celnej dla nawozów o wysokiej zawartości azotanu amonu, co jest niezbędne w celach zapewnienia bezpieczeństwa transportu, przechowywania i użytkowania takich nawozów.

W art. 4 dotyczącym procedury wydawania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin w ust. 3a dodano wymóg umieszczania we wniosku o wydanie pozwolenia, w przypadku importu lub przywozu z innego państwa członkowskiego, danych identyfikujących producenta oraz miejsca produkcji nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin. Informacje te ułatwią działanie Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i umożliwią identyfikację importu przez służbę celną w przypadkach nieprzestrzegania przepisów Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej. Ponadto w art. 4 w ust. 3a zmieniono pkt 3 i 4, a więc wraz z wnioskiem o wydanie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pozwalającej na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, zamiast numeru identyfikacji podatkowej (NIP), numeru w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) oraz zaświadczeń lub oświadczeń o wpisie do KRS albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), potwierdzających prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin. Wnioskodawca, który nie spełnia ww. warunków, będzie obowiązany do zamieszczania we wniosku jedynie informacji o nieposiadaniu numeru NIP albo KRS. Zmiana ta pozwoli produkować i wprowadzać do obrotu nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin również podmiotom, które nie mogły posiadać dotychczas wpisu do KRS-u lub nie były wpisane do CEIDG. Zmiana ta poszerzy krąg podmiotów, które będą mogły starać się o uzyskanie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu nawozów i środków

wspomagających uprawę roślin, np. rolników. Propozycja ta w niektórych przypadkach wpłynie również na zmniejszenie liczby wymaganych dokumentów w procesie wydawania pozwoleń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin.

W projekcie ustawy zaproponowano również zmiany dotyczące procedury rejestracji nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, które w nazwach produktu zaproponowanych przez wnioskodawcę zawierają wyraz „bio” lub „eko” lub w inny sposób sugerują, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin przeznaczony jest do stosowania w rolnictwie ekologicznym. Zaproponowano, aby wnioskodawcy ubiegający się na podstawie art. 4 zmienianej ustawy o wydanie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu nawozów lub środków wspomagających uprawę, dla których określono nazwy zawierające określenie „bio” lub „eko”, sugerujące, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin przeznaczony jest do stosowania w rolnictwie ekologicznym, wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedkładały dodatkowo opinię upoważnionej na podstawie przepisów o rolnictwie ekologicznym jednostki organizacyjnej poświadczającą przydatność danego nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin do produkcji ekologicznej. Brak tego wymogu w zmienianej ustawie skutkuje tym, że na rynku mogą być oferowane nawozy i środki wspomagające uprawę roślin z oznakowaniem „bio” lub „eko”, wprowadzającym w błąd co do możliwości ich stosowania w rolnictwie ekologicznym.

W projekcie ustawy dodano nowy art. 4a, który zawiera dodatkowe obowiązki dla producenta lub innego podmiotu, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin, które nie podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu, a które dotyczą informacji odnoszących się do nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, mieszanki typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, nawozów wapniowych, nawozów naturalnych przetworzonych, produktów pofermentacyjnych i niektórych środków wspomagających uprawę roślin, jak podłoża do upraw, o których mowa w zmienianym art. 3 ust. 1 pkt 5. Producent lub inny podmiot przed wprowadzeniem do obrotu takich nawozów, środków wspomagających uprawę roślin albo produktów pofermentacyjnych będzie obowiązany do przedłożenia wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów

rolno-spożywczych właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta lub podmiotu, a w przypadku gdy producent lub inny podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego, zgłoszenia o zamiarze wprowadzania do obrotu nawozu, środka wspomagającego uprawę roślin albo produktu pofermentacyjnego. W szczególności w odniesieniu do tego zgłoszenia będzie wymagane załączenie oświadczenia o zgodności nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych z przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.). Ocena poprawności tego oświadczenia będzie wystarczająca na etapie kontroli wprowadzania do obrotu tych nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych.

Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych będzie na podstawie zgłoszeń wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych prowadził na swojej stronie internetowej wykazy nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych. Należy podkreślić, że nałożenie obowiązku informacyjnego na podmioty w ww. zakresie wynika z potrzeby zapewnienia większej przejrzystości rynku nawozów i środków do produkcji rolniczej objętych zmienianą ustawą. Aktualnie brak jest pełnych informacji, jakie produkty znajdują się na rynku i czy są bezpieczne dla ludzi i zwierząt oraz dla środowiska. Wykazy nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów pofermentacyjnych wprowadzanych do obrotu ułatwią prowadzenie przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nadzoru nad tym obrotem. Wykazy takich produktów są również bardzo przydatne z punktu widzenia ich odbiorców, bo ułatwiają zapoznanie się z dostępnym na rynku asortymentem oraz pomagają w ustaleniu legalności wprowadzenia do obrotu określonych produktów nawozowych.

Jednocześnie zaproponowano termin 6 miesięcy na dokonanie zgłoszenia do wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przez producenta lub inny podmiot, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu nawóz, środek wspomagający uprawę roślin lub produkt pofermentacyjny, w odniesieniu do

nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych, które obecnie znajdują się w obrocie.

Podobny obowiązek informacyjny, jak w art. 4a, wprowadzono w odniesieniu do nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych wprowadzanych do obrotu na podstawie art. 5. Propozycja zgłaszania zamiaru wprowadzania na polski rynek nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin ma ułatwić sprawowanie przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nadzoru nad produktami wprowadzonymi na rynek krajowy z innych państw członkowskich Unii Europejskiej bez konieczności spełnienia wymogów przejścia procedury dopuszczenia do obrotu zgodnie z wymogami zmienianej ustawy obowiązującymi producentów krajowych. Wprowadzenie tego dodatkowego instrumentu zapewni lepszą przejrzystość rynku, co ułatwi Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych zapewnienie odpowiedniego poziomu kontroli tego rynku. Wymóg ten ma również charakter ochronny dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska, gdyż zdarzają się przypadki, że na rynek krajowy trafiają produkty nieprzebadane i niebezpieczne. Brak takiego zgłoszenia albo aktualizacji zgłaszanych danych, w tym także brak zgłoszenia o zaprzestaniu wprowadzania do obrotu, będzie zagrożony nałożeniem opłaty sankcyjnej w wysokości 2270 zł. Wysokość opłaty sankcyjnej określono na takim samym poziomie, jak w ustawie z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 633, z późn. zm.), w której za podobne naruszenia jest stosowana opłata sankcyjna w tej wysokości.

Na rynku funkcjonuje wiele produktów mikrobiologicznych o różnych właściwościach i przeznaczeniu, w tym preparatów o charakterze stymulującym wzrost roślin czy poprawę właściwości gleby. Przepisy zmienianej ustawy w aktualnym brzmieniu nie mogą znaleźć zastosowania do dopuszczania do obrotu na podstawie pozwoleń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi produktów zawierających wyłącznie mikroorganizmy rozumiane jako organizmy żywe (z pożywką, stabilizatorem, bez pożywki lub bez stabilizatora), bowiem przepisy te, oprócz ogólnych wymogów dla określonych grup produktów zawierających substancje organiczne i związki mineralne, lub ich mieszanin kwalifikowanych jako nawozy, komposty, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory, nie zawierają żadnych specyficznych wymogów dotyczących badań i oceny preparatów zawierających mikroorganizmy. Zatem dopuszczanie do obrotu

preparatów mikrobiologicznych na podstawie ogólnych wymogów zmienianej ustawy nie zapewnia odpowiedniego poziomu ich oceny.

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami co do możliwości traktowania produktów, w skład których wchodzi tylko mikroorganizmy, jako nawozów czy środków wspomagających uprawę roślin (środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu) w art. 1 dodano przepis ust. 3, w którym zaproponowano wyraźne wyłączenie tej grupy produktów spod regulacji ustawy. Ustawa nie obejmuje tej grupy produktów, nie określa również dla tej grupy zakresu niezbędnych do przeprowadzenia badań laboratoryjnych oraz wymaganej dokumentacji w postępowaniu administracyjnym o wydanie pozwolenia. Należy bowiem zauważyć, że produkty zawierające tylko i wyłącznie mikroorganizmy (z pożywką albo stabilizatorem), rozumiane jako organizmy żywe, nie mieszczą się w definicjach środka poprawiającego właściwości gleby oraz stymulatora wzrostu zawartych w art. 2 ust. 1 pkt 7 i 8 zmienianej ustawy.

W wyniku przeglądu przepisów zmienianej ustawy w zakresie zasad wprowadzania na rynek środków wspomagających uprawę roślin, mając na uwadze dotychczasowe doświadczenie w zakresie dopuszczania do obrotu podłoży do upraw wskazujące, że produkty wytworzone z torfów są produktami bezpiecznymi, w projekcie ustawy zaproponowano zwolnienie producentów podłoży do upraw wytworzonych z torfów albo z torfów z dodatkiem nawozów mineralnych z konieczności uzyskiwania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na ich wprowadzenie do obrotu. Wprowadzono jedynie ograniczenie, aby dodawany do torfu nawóz mineralny był nawozem oznaczonym znakiem „NAWÓZ WE” lub innym nawozem mineralnym, który został dopuszczony do obrotu.

W związku z coraz częstszym pojawianiem się na rynku produktów deklarowanych jako wszelkiego rodzaju wspomagacze, szczepionki lub aktywatory, które korzystnie wpływają na glebę lub na rozwój roślin, a tym samym mogą i powinny podlegać wymogom ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, lub produktów, które w sposób nieuprawniony funkcjonują na rynku jako nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin, zaistniała potrzeba uszczegółowienia przepisów w zakresie warunków kontroli i wycofywania z rynku tych produktów. W projekcie ustawy w zmienianym art. 3 ust. 2a wprowadzono wyraźny zakaz wprowadzania do

obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin lub produktów pofermentacyjnych spełniających wymagania ustawy, które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne w rozumieniu ustawy oraz produktów, które nie spełniają wymagań ustawy, a które zostały zaopatrzone w opakowania, etykiety albo dokumenty zawierające określenia sugerujące, że są to nawozy, środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne w rozumieniu ustawy. Uregulowanie tych spraw było postulowane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych sprawującą nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin.

W art. 7 zmienianej ustawy rozszerzono katalog przypadków, w których Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ma uprawnienia do cofnięcia pozwolenia na wprowadzenie do obrotu. W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję o cofnięciu decyzji o zatwierdzeniu zakładu przetwórczego produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych wytwarzającego nawozy lub środki wspomagające uprawę roślin oraz decyzji o nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi cofa, w drodze decyzji, pozwolenie na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, które zostało wydane po wydaniu decyzji powiatowego lekarza weterynarii zatwierdzającej ten zakład. Jednocześnie złagodzone konsekwencje wprowadzania do obrotu nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin niespełniających wymagań jakościowych. Dotychczas Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w przypadku takich nieprawidłowości obligatoryjnie cofał pozwolenie na wprowadzenie nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin do obrotu. Natomiast w projekcie złagodzone tę normę, wskazując, iż Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi może skorzystać z tego uprawnienia w zależności od rodzaju i charakteru stwierdzonych nieprawidłowości, ich powtarzalności oraz możliwości ich wyeliminowania w procesie produkcji.

Dodano także art. 8a, na podstawie którego Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych będzie prowadził wykazy nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów pofermentacyjnych, wprowadzonych do obrotu na podstawie art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 1 i 3. Propozycja ta jest związana z bezpieczeństwem zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochroną środowiska, jak również ma znaczenie dla celów kontrolnych (z tego wykazu będzie wynikać, jakie produkty

związane z nawożeniem wprowadzane są na polski rynek). W związku z tym, że mogą zdarzać się przypadki wprowadzania na polski rynek produktów niepożądanych i niebezpiecznych, celowe jest wzmocnienie nad nimi kontroli. Wykaz ten ułatwi Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych prowadzenie nadzoru nad rynkiem nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych.

Na rynku coraz więcej jest nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin powstałych z odpadów. Dzieje się tak ze względu na promowaną przez Komisję Europejską koncepcję tzw. gospodarki o obiegu zamkniętym, co przejawia się w maksymalnym wykorzystaniu odpadów w procesie powstawania nowych produktów, materiałów, surowców i wprowadzaniu ich na rynek. W związku z tym projekt zawiera również zmiany w zakresie oznaczania produktów nawozowych ustanawiające obowiązek umieszczania na opakowaniu nawozu i środka wspomagającego uprawę roślin, a w przypadku produktu pofermentacyjnego – w dokumentach do niego załączanych, informacji o składzie surowcowym takiego produktu, w przypadku gdy ten produkt został wytworzony przy udziale odpadów lub produktów ubocznych, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Zmiana ta ma na celu podwyższenie świadomości odbiorców co do bezpiecznego stosowania takich środków produkcji oraz umożliwienie im pełnej oceny ich przydatności. Jest ona również odpowiedzią na pojawienie się na rynku grup konsumentów, którzy poszukują produktów wytworzonych bez udziału odpadów lub ich pochodnych. Jednakże informacje, o których mowa w art. 9 zmienianej ustawy, nadal są obowiązkowo umieszczane na opakowaniach, etykietach lub w dokumentach towarzyszących produktowi.

Biorąc pod uwagę postulaty producentów nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, w proponowanym przepisie art. 9 ust. 2 zmienianej ustawy określającym wymogi dotyczące oznakowania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin wykreślono wyraz „wyłącznie”. Pozwoli to producentom umieszczać na opakowaniach, etykietach i w dokumentach towarzyszących produktowi dodatkowe informacje ważne dla odbiorców nawozów i środków wspomagających uprawę roślin. Jednakże informacje te nie mogą wprowadzać w błąd i być niezgodne z informacjami, o których mowa w art. 9 zmienianej ustawy. Za treść dodatkowych informacji odpowiada podmiot, który umieszcza te informacje na produkcie. W art. 9 doprecyzowano również

obowiązki przedsiębiorców w zakresie zamieszczania na opakowaniu produktu instrukcji stosowania i przechowywania. W dotychczasowym brzmieniu tego przepisu brak było jednoznacznego wskazania, że informacje w zakresie stosowania i przechowywania mają być umieszczane na opakowaniach nawozów i środków wspomagających uprawę roślin wprowadzanych do obrotu w trybie art. 5 zmienianej ustawy. Proponowane brzmienie ww. normy wprowadza obowiązek umieszczenia takich informacji, w przypadku produktów wprowadzanych do obrotu na podstawie art. 5, natomiast pozostałe nawozy, środki poprawiające właściwości gleby i stymulatory wzrostu wprowadzane do obrotu na podstawie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi będą oznaczane w sposób dotychczasowy, tj. przez umieszczenie na opakowaniu instrukcji stosowania i przechowywania, stanowiącej załącznik do przedmiotowego pozwolenia.

W związku z powtarzającą się różną interpretacją dotyczącą nazwy handlowej produktu zaproponowano, żeby na opakowaniu umieszczać nazwę produktu wymienioną w pozwoleniu, o ile nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin są wprowadzane do obrotu na podstawie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zamiar wprowadzania danego produktu, który posiada już dopuszczenie do obrotu na podstawie wydanego pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod dodatkową nazwą, inną niż ta wynikająca z pozwolenia, będzie wiązał się z koniecznością uzyskania nowego pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Należy wyjaśnić, że przepisami odrębnymi, o których mowa w art. 9 ust. 2, są w szczególności ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1).

W brzmieniu art. 17 uwzględniono wprowadzaną projektowaną ustawą kategorię produktów przeznaczonych do nawożenia, czyli produktów pofermentacyjnych, oraz zmiany wynikające ze zmian wprowadzanych w art. 5 i art. 22. W art. 17 doprecyzowano zakres tego artykułu przez wskazanie, iż odnosi się on do nawozów w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”. Podobne odniesienia zastosowano w przypadkach, gdy było to uzasadnione w projekcie ustawy.

W art. 21 dotychczasowy wymóg dotyczący świadczenia usług przez osoby, które posiadają ukończone specjalistyczne szkolenie w zakresie stosowania nawozów, rozszerzono na środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne.

W art. 22 rozszerzono zakres przedmiotowy przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia dotyczącego stosowania nawozów o środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne.

Zmieniana ustawa reguluje w art. 23 sposób przewozu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin. Zgodnie z projektem ustawy warunki transportu produktów pofermentacyjnych będą tożsame z warunkami transportu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin. Jednocześnie w art. 23 w ust. 4 zmienianej ustawy wprowadza się dodatkowy przepis zwalniający rolników z obowiązku posiadania dokumentu handlowego przy przewozie nawozów naturalnych w ramach jednego gospodarstwa lub pomiędzy gospodarstwami. Na podstawie art. 21 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1069/2009 podmioty zapewniają, aby produktom ubocznym pochodzenia zwierzęcego (m.in. obornik) i produktom pochodnym podczas przewozu towarzyszył dokument handlowy. Jednakże zgodnie z ww. artykułem właściwy organ, którym w Polsce jest powiatowy lekarz weterynarii, może udzielić zezwolenia na przewóz obornika bez dokumentu handlowego między dwoma punktami usytuowanymi w tym samym gospodarstwie lub pomiędzy dwoma gospodarstwami w kraju. W celu skorzystania z przedmiotowego odstępstwa właściciel gospodarstwa, z którego pochodzi obornik, obowiązany jest zwrócić się do powiatowego lekarza weterynarii z wnioskiem o udzielenie zezwolenia i dołączyć do niego potwierdzenie wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej, co powoduje, że powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza postępowanie administracyjne. Biorąc pod uwagę niski poziom zagrożenia dla zdrowia zwierząt i ludzi stwarzany przez obornik oraz konieczność każdorazowego prowadzenia przez powiatowego lekarza weterynarii postępowania administracyjnego w celu wydania takich zezwoleń, a także ich liczbę (dla każdego gospodarstwa rolnego osobno przy każdym przewozie), wydaje się zasadne, aby wprowadzić w prawodawstwie krajowym środki wykonawcze, o których mowa w art. 21 ust. 6 lit. b rozporządzenia nr 1069/2009. W myśl tego przepisu możliwe jest przyjęcie środków wykonawczych do art. 21 rozporządzenia nr 1069/2009 odnośnie do przypadków, w których w drodze odstępstwa od ust. 2 akapitu pierwszego (obowiązku posiadania dokumentu handlowego przy przewozie produktów ubocznych

pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych) oraz w związku z niskim poziomem zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt, stwarzanego przez niektóre produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego lub produkty pochodne, przewóz produktów pochodnych może odbywać się bez dokumentów handlowych. Tym samym przez wprowadzenie ww. środka wykonawczego w projektowanej ustawie, powiatowy lekarz weterynarii nie będzie musiał w każdym przypadku wydawać decyzji zawierającej zezwolenie na przewóz obornika bez dokumentu handlowego między dwoma punktami usytuowanymi w tym samym gospodarstwie lub pomiędzy dwoma gospodarstwami, w sytuacji gdy obornik ten nie stwarza zagrożenia lub stwarza zagrożenie o niskim poziomie dla zdrowia ludzi lub zwierząt. Ponadto takie rozwiązanie będzie stanowić znaczne ułatwienie dla rolników, którzy bez konieczności posiadania dokumentu handlowego lub ubiegania się o zwolnienie z obowiązku jego posiadania będą mogli przewozić obornik pomiędzy dwoma punktami usytuowanymi w swoim gospodarstwie lub pomiędzy gospodarstwami w kraju.

Odstępstwo zawarte w art. 23 w ust. 4 zmienianej ustawy dotyczy wyłącznie przewozu nawozu naturalnego nieprzetworzonego między dwoma punktami usytuowanymi w tym samym gospodarstwie lub między gospodarstwami w kraju. Nie ma natomiast zastosowania do prowadzenia działalności przez podmioty komercyjne skupujące obornik od poszczególnych rolników i odsprzedające go zainteresowanym podmiotom. Należy też wyjaśnić, iż termin nawozy naturalne nieprzetworzone stosowany w zmienianej ustawie jest terminem zbieżnym co do znaczenia w stosunku do terminu obornik z definicji obornika ujętej w art. 3 pkt 20 rozporządzenia nr 1069/2009, która określa obornik jako kał lub mocz zwierząt gospodarskich, innych niż ryby hodowlane, ze ściółką lub bez. Ponadto przedmiotowe odstępstwo dotyczy jedynie tych gospodarstw, w których nie stwierdzono poważnej choroby zakaźnej. Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy (Dz. Urz. UE L 54 z 26.02.2011, str. 1, z późn. zm.), poważne choroby zakaźne oznaczają choroby wymienione przez Światową Organizację Zdrowia Zwierząt w art. 1.2.3.

Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych. Dopiero więc w stosunku do gospodarstw, w których wystąpiła jedna z chorób wymienionych w tym artykule, nadal wprowadzane byłyby ograniczenia, z ewentualnym zakazem przemieszczenia produktów ubocznych i produktów pochodnych, w tym obornika.

Zaproponowano zmianę w art. 24 dotyczącą przechowywania nawozów naturalnych przetworzonych i produktów pofermentacyjnych w postaci stałej i płynnej w miejscach prowadzenia obrotu tymi produktami. Nawozy naturalne przetworzone i produkty pofermentacyjne w postaci stałej będzie można przechowywać w opakowaniach jednostkowych lub luzem w przyzmach formowanych na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, po ich przykryciu materiałem wodoszczelnym. Natomiast nawozy naturalne przetworzone i produkty pofermentacyjne w postaci płynnej będzie można przechowywać w zamkniętych opakowaniach lub w szczelnych, przystosowanych do tego celu zbiornikach.

W art. 28 uzupełniono zadania stacji chemiczno-rolniczych w zakresie wykonywania badań, wydawania ekspertyz i opinii o grupę produktów pofermentacyjnych. Ponadto doprecyzowano możliwość pobierania opłat przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze za wykonywanie badań biologicznych.

Projekt ustawy dokonuje zmian w rozdziale 6 polegających na doprecyzowaniu zagadnień związanych ze sprawowaniem nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów pofermentacyjnych. Zmiany te mają charakter porządkowy oraz doprecyzowujący dotychczasowe uprawnienia Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Inspekcji Weterynaryjnej. W szczególności uszczegółowiono zakres nadzoru Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w zakresie przeprowadzania kontroli również u podmiotów, które nie wprowadzają do obrotu produktów nawozowych, a jedynie stosują te produkty, np. producentów rolnych, w celu zapewnienia pełnego nadzoru nad produktami objętymi zakresem ustawy.

W rozdziałach 7 i 8 dodaje się przepisy dotyczące opłat sankcyjnych i przepisy karne w zakresie produktów pofermentacyjnych, w przypadku naruszenia przepisów wynikających z wprowadzanych w projekcie ustawy zmian oraz uwzględnia się

w brzmieniu dotychczasowych przepisów zmiany wprowadzone w projektowanej ustawie.

Z uwagi na liczne wnioski producentów nawozów w projekcie ustawy zaproponowano przepis przejściowy, na podstawie którego będzie możliwe dokonywanie zmian w pozwoleniach na wprowadzenie do obrotu wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przed dniem 14 listopada 2007 r. W związku z brakiem możliwości dokonywania zmian w tych decyzjach producenci nawozów nie mogli aktualizować danych zawartych w tych decyzjach, w tym takich jak adres, nazwa producenta czy też nazwa nawozu.

Ponadto w celu usunięcia możliwości ewentualnego prowadzenia postępowania w sprawach o czyny podlegające odpowiedzialności, o której mowa w art. 41 pkt 2, 4, 6, 9 lub 10 zmienianej ustawy, oraz postępowania w sprawach o czyny podlegające odpowiedzialności, o której mowa w art. 109 ust. 4 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, przewidziano, że postępowanie w sprawach o czyny wskazane w zmienianej ustawie będzie podlegało umorzeniu.

Projekt zawiera przepisy przejściowe mające na celu właściwe wdrożenie proponowanych zmian.

Uwzględniając specyfikę wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, na podstawie art. 4 i art. 5 zmienianej ustawy zaproponowano, aby nawozy i środki wspomagające uprawę roślin w opakowaniach oznaczonych na podstawie dotychczasowych przepisów mogły pozostawać w obrocie nie dłużej, niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy – art. 2 projektu ustawy.

W związku z nowym obowiązkiem informacyjnym zawartym w art. 4a projektowanej ustawy podmioty, które wprowadzają do obrotu nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, mieszanki typów nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz nawozy odpowiadające typom wapna nawozowego, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, a które znajdują się w obrocie w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały obowiązek przekazać w formie pisemnej wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych informacje, o których mowa w art. 4a ust. 1, 2 lub 3 zmienianej ustawy, albo będą obowiązane wycofać z obrotu te nawozy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

W art. 4 projektu ustawy zaproponowano przepis przejściowy dotyczący podmiotów, które wprowadzają do obrotu nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin na podstawie art. 5 ustawy. Podmioty, których nawozy oraz środki wspomagające uprawę roślin znajdują się w obrocie w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały obowiązek przekazać w formie pisemnej wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych informacje, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy, albo będą obowiązane wycofać z obrotu te nawozy oraz te środki, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

W przepisach przejściowych dotyczących postępowań administracyjnych i kontrolnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie przepisów projektowanej ustawy będą stosowane przepisy dotychczasowe, z wyłączeniem spraw związanych z wydawaniem pozwoleń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu nawozów czy środków wspomagających uprawę roślin, które będą prowadzone zgodnie z brzmieniem nadanym projektowaną ustawą. W tym drugim przypadku dotyczy to postępowań w odniesieniu do nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, które będą przeznaczone do rolnictwa ekologicznego, i jest to uzasadnione względami zapewniania pewności obrotu tymi produktami. Wnioskodawca będzie obowiązany do uzupełnienia złożonego wniosku i przedłożenia, zgodnie z art. 4 ust. 6 pkt 1a, opinii jednostek upoważnionych na podstawie przepisów o rolnictwie ekologicznym w zakresie oceny i zgodności środków do produkcji ekologicznej z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego.

Zaproponowano także przepisy, które mają na celu uniknięcie pociągnięcia do odpowiedzialności wykroczeniowej w sprawach o te same czyny, które podlegają odpowiedzialności karno-administracyjnej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, oraz zaniechanie wykonania orzeczonych kar za wykroczenia (w sytuacji, gdyby w praktyce działania Inspekcji Ochrony Środowiska taka sytuacja wstąpiła).

Przewidziano również możliwość zachowania w mocy tych przepisów wykonawczych, które będą wymagać zmiany w związku z wejściem w życie projektowanej ustawy. Jednocześnie, ze względu na przewidywany zakres zmian, zaproponowano możliwość ich nowelizacji bez konieczności zastępowania ich nowymi aktami wykonawczymi lub utrzymania w mocy przez określony czas. W związku z tym, że nie jest konieczne

określenie z dniem wejścia w życie projektu niniejszej ustawy szczegółowych regulacji dotyczących sposobu stosowania środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych (w odniesieniu do środków wspomagających uprawę roślin w obowiązującej ustawie nie ma takich szczegółowych regulacji, a w odniesieniu do produktów pofermentacyjnych nie było żadnych regulacji w tym zakresie), to maksymalny termin 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy jest odpowiedni do wydania rozporządzenia na podstawie art. 22 zmienianej ustawy.

W projektowanej regulacji zaproponowano 30-dniową *vacatio legis*. Zaproponowany termin wejścia w życie przepisów projektu ustawy umożliwi wszystkim zainteresowanym zapoznanie się z nowymi przepisami i przygotowanie do zmian, jakie będą wynikać z ich wejścia w życie. Projekt ustawy w znacznej części zawiera przepisy ułatwiające wprowadzanie do obrotu produktów pofermentacyjnych, przetworzonych nawozów naturalnych, niektórych podłoży do upraw, w porównaniu do dotychczasowych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu, które nie wymagają specjalnych dostosowań prowadzonej działalności. W przypadku wprowadzenia przepisów, które wiążą się z dodatkowymi obowiązkami dla przedsiębiorców, np. w zakresie zmiany oznakowywania produktów lub wprowadzeniem nowych obowiązków informacyjnych w projekcie ustawy, określono terminy na dostosowanie się do tych zmian.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt zawiera przepisy techniczne w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy udostępnia się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

#### **Ocena przewidywanego wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców:**

Zmiana ustawy skutkuje wpływem na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich

przedsiębiorców przez zwiększenie dostępności produktów pofermentacyjnych oraz przetworzonych nawozów naturalnych jako środków do nawożenia, co może przyczynić się do wzrostu oferowanego na rynku asortymentu produktów do nawożenia, a tym samym do wzrostu konkurencyjności na tym rynku i w konsekwencji obniżenia cen niektórych nawozów oraz środków poprawiających właściwości gleby. Zmiany ustawy przez liberalizację zasad wprowadzenia do obrotu przetwarzanych nawozów naturalnych wzmacniają przedsiębiorczość w tym zakresie.

Propozycje zmian w art. 3, art. 4a i art. 5 ustawy wprowadzają dodatkowy wymóg informacyjny dla podmiotów wprowadzających po raz pierwszy do obrotu nawozy, środki wspomagające uprawę roślin oraz produkty pofermentacyjne przez konieczność przedkładania zgłoszenia do wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych o zamiarze ich wprowadzenia do obrotu albo zgłoszenia o zmianach danych albo zgłoszenia o zaprzestaniu wprowadzania ich do obrotu.

Projekt ustawy znajduje się w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD 183.

<p><b>Nazwa projektu</b> Projekt ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</b> Podsekretarz Stanu w MRiRW Rafał Romanowski</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</b> Krzysztof Smaczyński Zastępca Dyrektora Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin, tel.: 22 623 25 54 e-mail: krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl</p>	<p><b>Data sporządzenia</b> <b>15.12.2018</b></p> <p><b>Źródło:</b> Inne</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dokument pn. Kierunki budowy biogazowni rolniczych na lata 2010–2020.</li> <li>2. Przepisy unijne promujące stosowanie energii ze źródeł odnawialnych.</li> <li>3. Program Komisji Europejskiej dotyczący gospodarki w obiegu zamkniętym</li> </ol> <p><b>Nr w Wykazie prac</b> <b>UD 183</b></p>
--	--

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu ma przede wszystkim na celu umożliwienie producentom biogazu rolniczego zbyt produktów pozostających po jego wytworzeniu. Dotychczasowy stan prawny umożliwia wprowadzanie do obrotu produktów pofermentacyjnych jako nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin po uzyskaniu pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa lub zastosowanie ich do nawożenia przez tryb zagospodarowania odpadów uregulowany w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie odzysku R 10. Projekt ustawy ma na celu zniesienie wskazanych barier administracyjnych oraz uporządkowanie i uproszczenie trybu wprowadzania do obrotu produktów pofermentacyjnych przy zachowaniu ich odpowiedniej jakości oraz bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego. W projekcie zostały również uwzględnione niezbędne zmiany ułatwiające funkcjonowanie i rozwój przetwórstwa nawozowego w zakresie przerobu odchodów zwierząt gospodarskich, przez liberalizację zasad wprowadzania do obrotu przetworzonych nawozów naturalnych.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje zmianę przepisów przez wprowadzenie nowej kategorii produktów nawozowych, którą będzie regulowała ustawa – produktów pofermentacyjnych. Produkty te będą wprowadzane do obrotu bez pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa, co w efekcie umożliwi producentom ich zbycie lub zagospodarowanie bez konieczności uzyskania tego pozwolenia. Zniesienie wymogu uzyskiwania pozwolenia w formie decyzji umożliwi szybkie przekazywanie nadmiarów wytworzonych produktów pofermentacyjnych do odbiorców przy zachowaniu bezpieczeństwa oraz minimum formalności, a w końcowym efekcie poprawi sytuację finansową producentów biogazu rolniczego. Ponadto projekt ustawy zawiera zliberalizowane przepisy w zakresie wprowadzenia do obrotu przetworzonych nawozów naturalnych bez konieczności ubiegania się o pozwolenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zwiększenie dostępności przetworzonych nawozów naturalnych i produktów pofermentacyjnych wpłynie na zwiększenie asortymentu organicznych produktów nawozowych na rynku i ich większą dostępność dla potencjalnego użytkownika, a tym samym może pozytywnie wpłynąć na konkurencyjność oferowanych na rynku produktów nawozowych i ich cen.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Np. w Niemczech obowiązuje tzw. „prawo poręczenia”. Oznacza to, że podmiot wprowadzający do obrotu nawozy przy zachowaniu wszystkich wymogów, jakie te produkty muszą spełnić (dopuszczalne surowce do ich produkcji, wymagania dla poszczególnych typów nawozów, limity zanieczyszczeń, przepisy w zakresie znakowania), mogą je na własną odpowiedzialność wprowadzić do obrotu. Ww. wymogi zawarte są w rozporządzeniu z 05.12.2012 r. w sprawie wprowadzania do obrotu nawozów, środków poprawiających właściwości gleby, podłoży uprawnych i środków wzmacniających dla roślin. W Niemczech nie funkcjonuje system dopuszczania do obrotu pojedynczych produktów ani system ich rejestracji. Jeżeli podmiot wprowadzający do obrotu ma produkt, który nie odpowiada wymogom określonym w ww. rozporządzeniu, może wystąpić do federalnego ministerstwa rolnictwa z wnioskiem o odpowiednią zmianę przepisów w zakresie prawa o nawozach. Elementem tej procedury jest sprawdzenie wniosku przez Radę Naukową do spraw Nawożenia funkcjonującą przy ministerstwie rolnictwa. Wyniki tej analizy służą ministerstwu do przygotowania decyzji w zakresie ewentualnej nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia. Proces legislacyjny w przypadku nowelizacji obejmuje uzgodnienia z krajami związkowymi, które muszą ten projekt poprzeć w Bundesracie. Rozporządzenie o nawozach należy zatem rozumieć jako wynik przeprowadzonych uzgodnień szczebla federalnego i landowego. Bez stosownych zmian w tekście rozporządzenia dany produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu. Właściwe urzędy na szczeblu landowym są odpowiedzialne za kontrolę rynku nawozów i one przeprowadzają kontrole produktów dostępnych na rynku.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wytwórcy biogazu rolniczego	96	Rejestr producentów biogazu rolniczego Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	<p>Uprości zbyty produktów pofermentacyjnych otrzymywanych w trakcie produkcji biogazu rolniczego, co będzie miało wpływ na kondycję finansową tych podmiotów.</p> <p>Dodatkowe obowiązki informacyjne dla producentów lub innych podmiotów, które po raz pierwszy będą wprowadzać do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty pofermentacyjne. Producent lub inny podmiot przed wprowadzeniem do obrotu produktu pofermentacyjnego będzie obowiązany do przedłożenia wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu, lub w przypadku producenta lub podmiotu mającego miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego, zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu produktu pofermentacyjnego</p>
Rolnicy	Ok. 1 000 000 gospodarstw prowadzących produkcję roślinną	Dane GUS	<p>Zwiększy dostępność produktów pofermentacyjnych, jako środków produkcji stosowanych do nawożenia, co może się przyczynić do obniżki cen innych produktów nawozowych w tym nawozów organicznych oraz organicznych środków poprawiających właściwości gleby.</p> <p>Projekt ustawy umożliwi również wprowadzanie przez różne podmioty, w tym rolników, do obrotu przetworzonych nawozów naturalnych, a zatem sprzyja rozwojowi w tym zakresie przetwórstwa nawozowego na obszarach wiejskich.</p> <p>Wprowadza się bardziej elastyczną procedurę dopuszczania do obrotu nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin przez zwolnienie z wymogu załączania do wniosku o dopuszczenie danego produktu do obrotu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej dla tych podmiotów, które tym wpisom nie podlegają. Sytuacja ta spowoduje, że producenci rolni będą mogli starać się podobnie jak przedsiębiorcy o uzyskanie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin.</p>
Producenci nawozów i środków wspomagających uprawę roślin	Brak danych		<p>Importerzy – konieczność przedstawiania dodatkowo organowi celnemu pisemnego oświadczenia o sposobie i miejscach docelowego przeznaczenia nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin. Pozwoli to na śledzenie przepływu (tranzytu) tych produktów przez terytorium Polski; przy wprowadzaniu nawozów mineralnych z państw trzecich konieczność przedkładania ważnych badań określających jakość i bezpieczeństwo tych nawozów; rozszerzenie zakresu dokumentów wymaganych w ramach procedury celnej dla nawozów azotowych o wysokiej zawartości azotanu amonu w celach zapewnienia bezpieczeństwa transportu, przechowywania i użytkowania takich nawozów.</p> <p>Wnioskodawcy (producenci lub inne podmioty) – zwolnienie z obowiązku przedkładania wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, numeru identyfikacji podatkowej (NIP), zaświadczeń lub oświadczeń o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego albo w Centralnej Ewidencji</p>
	Brak danych		

	Brak danych		<p>i Informacji o Działalności Gospodarczej potwierdzających prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów albo środków wspomagających uprawę roślin – w odniesieniu do podmiotów nieposiadających tych numerów lub wpisów. Zmiana ta pozwoli produkować i wprowadzać do obrotu nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin również podmiotom, które nie posiadały dotychczas wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego lub nie były wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, z uwagi na to, że nie miały osobowości prawnej. Zmiana ta poszerzy krąg podmiotów, które będą mogły starać się o uzyskanie pozwolenia, np. o rolników.</p> <p>Dodatkowe obowiązki informacyjne dla producentów lub innych podmiotów, które po raz pierwszy będą wprowadzać do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin, które nie wymagają uzyskania pozwolenia. Producent lub inny podmiot przed wprowadzeniem do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin będzie obowiązany do przedłożenia wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego producenta lub tego podmiotu, lub w przypadku podmiotu mającego miejsce zamieszkania albo siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, inspektorowi właściwemu dla województwa mazowieckiego zgłoszenie o zamiarze wprowadzania do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin albo produktu pofermentacyjnego.</p>
Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych	1  16		<p>Prowadzenie wykazów (art. 4a) nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych wprowadzanych do obrotu na podstawie art. 3 i art. 5 ustawy.</p> <p>Dodatkowy zakres kontroli wprowadzania do obrotu nawozów naturalnych przetworzonych oraz produktów pofermentacyjnych.</p>
Główny Inspektor Ochrony Środowiska wojewódzki inspektor ochrony środowiska	1  16		<p>Dodatkowy zakres kontroli stosowania i przechowywania nawozów naturalnych przetworzonych oraz produktów pofermentacyjnych.</p>
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	1		<p>Zmniejszenie liczby składanych wniosków w sprawie o wydanie pozwolenia na wprowadzanie do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin.</p>

## 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych projekt ustawy poddano konsultacjom z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi oraz związkami zawodowymi:

- 1) NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa;
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Business Centre Club;
- 5) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN;
- 6) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 8) Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;
- 9) Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego;
- 10) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
- 11) Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 12) Związek Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 13) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa;
- 14) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
- 15) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 16) NSZZ RI „Solidarność”;
- 17) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
- 18) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 19) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 20) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Sekcja Krajowa Rolnictwa;
- 21) Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
- 22) Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”;
- 23) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 24) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 25) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
- 26) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza;
- 27) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 28) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 29) Polski Związek Zawodowy Rolników;
- 30) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 31) Związek Krajowy Związek Pracodawców-Producentów Trzody Chlewnej;
- 32) Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego;
- 33) Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
- 34) Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz;
- 35) Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza;
- 36) Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu;
- 37) Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB”;
- 38) Unia Pracodawców i Producentów Przemysłu Mięsnego;
- 39) Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj;
- 40) Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi;
- 41) Polski Związek Owczarski;
- 42) Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej;
- 43) Instytut Gospodarki Rolnej;
- 44) Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
- 45) Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
- 46) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;

- 47) Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego;
- 48) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 49) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 50) Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych;
- 51) Konsorcjum Appolonia;
- 52) WWF Polska;
- 53) Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
- 54) Inspekcja Weterynaryjna.

Konsultacje publiczne prowadzono zgodnie z § 31 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych. Konsultacje zakończono w I kwartale 2017 r. Decyzją kierownictwa resortu projekt skierowano ponownie do konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy udostępniono na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

## 6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
<b>Dochody ogółem</b>													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
<b>Wydatki ogółem</b>													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
<b>Saldo ogółem</b>													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	<p>Czynności, o których mowa w zmienianej ustawie, a które dotyczą Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych będą realizowane w ramach środków zaplanowanych dla GIJHARS i WIJHARS w ustawie budżetowej na rok 2019 oraz w ustawach budżetowych na lata następne.</p> <p>Czynności, o których mowa w zmienianej ustawie, a które dotyczą Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska będą realizowane w ramach środków zaplanowanych dla GIOŚ i WIOŚ w ustawie budżetowej na rok 2019 oraz w ustawach budżetowych na lata następne.</p>												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie projektowanej zmiany ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Brak możliwości oszacowania przychodów budżetu państwa z tytułu orzekania kar i opłat sankcyjnych.</p>												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu na osoby niepełnosprawne.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Zmiana ustawy spowoduje wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców przez zwiększenie dostępności produktów pofermentacyjnych, przetworzonych nawozów naturalnych jako środków produkcji do nawożenia, co może przyczynić się do obniżenia cen nawozów organicznych oraz organicznych środków poprawiających właściwości gleby.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
<input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy				
<input checked="" type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne: ...				<input checked="" type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				<input checked="" type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy				
<p>Komentarz:</p> <p>Propozycje zawarte w art. 4 projektu ustawy wpłyną w niektórych przypadkach na zmniejszenie liczby wymaganych dokumentów w procesie wydawania pozwoleń przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin.</p> <p>Propozycje zawarte w art. 3 projektu ustawy wprowadzają dodatkowy wymóg informacyjny przy odprawie celnej i tranzycie tych środków produkcji przez terytorium Polski.</p> <p>Natomiast propozycje zawarte w art. 4a i art. 5 ust. 2 i 4 projektu ustawy wprowadzają dodatkowy wymóg informacyjny przez konieczność przedkładania zgłoszenia do wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych o zamiarze wprowadzenia do obrotu nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin albo produktu pofermentacyjnego albo zgłoszenia o zmianach w zgłoszonych danych, albo zgłoszenia o zaprzestaniu wprowadzania do obrotu.</p>								

<b>9. Wpływ na rynek pracy</b>	
Projektowana ustawa będzie miała wpływ na rynek pracy. Przez rozwój biogazowni rolniczych zwiększy się liczba miejsc pracy i wzrośnie zapotrzebowanie na pracowników.	
<b>10. Wpływ na pozostałe obszary</b>	
<input checked="" type="checkbox"/> środowisko naturalne <input checked="" type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne: ...	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe <input type="checkbox"/> informatyzacja <input checked="" type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana ustawa nie wpłynie negatywnie na środowisko, zdrowie ludzi i zwierząt oraz na sytuację i rozwój regionalny. Dzięki fermentacji, np. gnojowicy w biogazowniach rolniczych, ulegają poprawie warunki nawożenia pól uprawnych wskutek wzrostu zawartości azotu w formie amonowej (N-NH <sub>4</sub> ) do 90%, podczas gdy w gnojowicy surowej udział ten wynosi ok. 48,8%. Forma amonowa azotu jest łatwiej przyswajalna przez rośliny i mniej narażona na wymywanie do wód powierzchniowych i gruntowych, a w związku z tym zmniejsza się ryzyko eutrofizacji wód.
<b>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</b>	
Wejście w życie projektowanej ustawy nastąpi po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.	
<b>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</b>	
Ewaluacja efektów projektu ustawy nastąpi po roku od dnia wejścia w życie ustawy przez analizę wzrostu liczby producentów biogazu rolniczego oraz porównanie wzrostu wydajności instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego.	
<b>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</b>	
Brak.	

## **Raport z konsultacji (§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)**

### **1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania:**

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu został skierowany w dniu 28 marca 2018 r. do następujących organizacji społeczno-zawodowych:

1. NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
3. Forum Związków Zawodowych
4. Business Centre Club
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN
6. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
7. Związek Rzemiosła Polskiego
8. Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie
9. Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego
10. Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego
11. Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych
12. Związek Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych
13. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
14. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
15. Krajowa Rada Izb Rolniczych
16. NSZZ RI „Solidarność”
17. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”
18. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
19. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych
20. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Sekcja Krajowa Rolnictwa
21. Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”
22. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”
23. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników
24. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych
25. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP
26. Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza
27. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”
28. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”
29. Polski Związek Zawodowy Rolników
30. Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”
31. Związek Krajowy Związek Pracodawców-Producentów Trzody Chlewnej

32. Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego
33. Polskie Związki Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego
34. Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz
35. Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza
36. Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu
37. Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB”
38. Unia Pracodawców i Producentów Przemysłu Mięsnego
39. Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj
40. Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi
41. Polski Związek Owczarski
42. Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej
43. Instytut Gospodarki Rolnej
44. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych
45. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
46. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa
47. Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego
48. Federacja Przedsiębiorców Polskich
49. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
50. Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urządzeń Rolniczych
51. Konsorcjum Appolonia
52. WWF Polska
53. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
54. Inspekcja Weterynaryjna.

Informację zwrotną o niezgłaszaniu uwag otrzymano od:

1. Krajowej Rady Izb Rolniczych
2. Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka

Sugestie lub uwagi zostały nadesłane przez:

1. Krajowy Związek Pracodawców Producentów Trzody Chlewnej - uwaga została uwzględniona. KZPPTCh wnioskował o rozszerzenie procesów przetwarzania nawozów naturalnych o proces separacji gnojowicy na frakcję ciekłą i stałą.
2. Polską Izbę Przemysłu Chemicznego – uwagi zostały odrzucone. PIPCh wnioskowała o zaostrzenie przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów pofermentacyjnych. Produkty te, wprowadzane bez pozwolenia powinny powstawać na terytorium Polski. Zaproponowana zmiana wprowadziłaby nierówność podmiotów poprzez ograniczenie swobodnego przepływu towarów

(utrudnienia dla produktów pofermentacyjnych powstałych na terenie innych państw unijnych), co w konsekwencji mogłoby skutkować zarzutami o naruszenie art. 36 TFUE. Izba postulowała o pozostawienie w definicji „wprowadzania do obrotu” wyróżnionego producenta. W projekcie zaproponowano zmianę definicji wprowadzania do obrotu poprzez inne podejście do wprowadzania do obrotu. Zaproponowano powiązanie terminu „wprowadzania do obrotu” jedynie z czynnością, a nie z konkretnymi podmiotami, które tej czynności dokonują. Tym samym, „wprowadzanie do obrotu” będzie dotyczyło wszystkich uczestników rynku, w tym także producentów.

Wnioskowano o wykreślenie z całego projektu sformułowania „na potrzeby własne”, tłumacząc, że pozostawienie zapisów w tym brzmieniu będzie finalnie mieć wpływ na rynek poprzez wprowadzanie produktów końcowych (np. płodów rolnych), zatem może ingerować w rynek. Jednakże należy zauważyć, że w projekcie ustawy wprowadzanie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawet na potrzeby własne objęte jest obowiązkiem uzyskania pozwolenia na wprowadzenie do obrotu. W konsekwencji zapewni to bezpieczeństwo oraz jednakowe wymagania dla sprowadzających nawozy na potrzeby własne, jak i dla sprowadzających nawozy do sprzedaży.

Duża liczba propozycji PIPCH dotyczyła doprecyzowania zagadnień związanych z wprowadzaniem do obrotu nawozów mineralnych oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, których wprowadzanie do obrotu regulują już przepisy rozporządzenia WE nr 2003/2003 w sprawie nawozów (np. sposób zamknięcia opakowania, sposób oznakowania).

Natomiast przepisy ustawy o nawozach i nawożeniu dotyczą wprowadzania do obrotu pozostałych nawozów, w tym nawozów mineralnych innych niż „NAWOZY WE”, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów pofermentacyjnych.

Postulowano, aby w projekcie znalazły się dodatkowe obowiązki dla przywożących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nawozy poprzez wprowadzenie obowiązku przebadania każdej partii na zawartość deklarowanych składników oraz na zawartość metali ciężkich przez upoważnioną jednostkę akredytowaną (próby również powinny być pobrane przez jednostkę akredytowaną). Ponadto zawnioskowano, aby do obrotu w Polsce nie były dopuszczone nawozy, które są zakazane do stosowania w kraju producenta lub innym kraju członkowskim UE oraz, że ustawa mogłaby nakazywać importerom informowanie o zawartości metali ciężkich w nawozach, a na opakowaniu powinna znajdować się informacja z jaką normą ochrony powietrza oraz przestrzegania emisji został wyprodukowany nawóz. Tak ja wyżej wspomniano zaproponowane zmiany nie obejmują wszystkich uczestników rynku, tylko wybrane grupy – producentów z państw UE oraz importerów. Uwzględnienie tych propozycji mogłoby skutkować zarzutami o naruszeniu art. 36 TFUE.

Postulowano o pozostawienie na opakowaniu nazwy handlowej nawozu. Należy zauważyć, że w projekcie złagodzone wymagania określone w art. 9 ustawy o nawozach i nawożeniu dotyczące zamieszczanych informacji na opakowaniu. Informacje te podzielono na dwie grupy – obowiązkowe, wynikające z art. 9 ustawy, oraz dodatkowe, podawane przez wprowadzającego do obrotu.

Zastrzeżono jednak, że informacje dodatkowe nie mogą być sprzeczne z informacjami obowiązkowymi.

Zgłaszane uwagi dotyczyły również kwestii uregulowanych już w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Ponadto, wnioskowano o podniesienie do 200% opłaty sankcyjnej. Jednakże projekt ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu nie przewiduje zmian w dotychczasowym funkcjonującym systemie opłat sankcyjnych i kar grzywny – nie przewiduje się ich podwyższania. Jediną zmianą jest wprowadzenie opłaty sankcyjnej za niedopełnienie obowiązku informacyjnego związanego z koniecznością zgłoszenia zamiaru wprowadzania do obrotu nawozu, albo środka wspomagającego uprawę roślin, albo produktu pofermentacyjnego.

### 3. Grupę Azoty S.A. – uwagi w dużej części zostały odrzucone.

Grupa Azoty S.A. zaproponowała doprecyzowanie definicji nawozów mineralnych, jednakże z uwagi na odstępianie od zmiany definicji nawozów mineralnych uwagę odrzucono.

Wniesiono też o przemianowanie nawozów naturalnych na nawozy organiczne, co jest zbieżne z projektem nowej regulacji unijnej regulującej wprowadzanie do obrotu produktów nawozowych. Natomiast w przepisach krajowych w tym w zmienianej ustawie o nawozach i nawożeniu z grupy nawozów organicznych, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia na wprowadzenie ich do obrotu wyodrębniono grupę nawozów naturalnych nieprzetworzonych i przetworzonych stanowiących głównie odchody zwierząt gospodarskich, które nie podlegają obowiązkowi uzyskiwania takiego pozwolenia. Zatem nazewnictwo poszczególnych grup nawozów jest związane nie tylko z ich klasyfikacją chemiczną, ale z trybem ich wprowadzania do obrotu. W tym miejscu należy dodać, iż odstąpiono od zmiany dotychczasowej definicji nawozów naturalnych polegających na usunięciu z tej definicji guano (odchodów ptaków morskich). Jednocześnie postulowana zmiana definicji stymulatora wzrostu polegająca na pozostawieniu przy odwoływaniu się do regulatora wzrostu będącego środkiem ochrony roślin do przepisów o ochronie roślin (aktualnie to odniesienie powinno odwoływać do przepisów o środkach ochrony roślin) została nieprzyjęta.

Postulowano rozważenie wprowadzenia przepisów wymagających „śledzenia produktów” od wprowadzającego do obrotu, aż do klienta końcowego, w przypadku produktów nawozowych ujętych w przepisach o prekursorach materiałów wybuchowych. Należy wspomnieć, że na forum unijnym trwają prace nad nowym rozporządzeniem w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych, dlatego też wprowadzanie zmian do ustawy o nawozach i nawożeniu związanych z prekursorami jest nie zasadne.

Wnioskowano o doprecyzowanie definicji konfekcjonowania poprzez określenie wielkości opakowań. Wydaje się, że określanie wielkości opakowania byłoby nadmierną ingerencją ograniczającą swobodę rynkową przedsiębiorców, sprawy wielkości opakowań regulują przedsiębiorcy i konfekcjonerzy pomiędzy sobą na podstawie zawieranych umów.

Wątpliwości Grupy Azoty S.A. wzbudziło zaliczenie czynności jaką jest konfekcjonowanie do jednego ze sposobów przetwarzania nawozów naturalnych, gdyż samo pakowanie nie jest wg nich

przetwarzaniem. Należy w tym miejscu wyjaśnić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami już sam proces pakowania (konfekcjonowania) nawozów naturalnych, skutkuje tym, iż nie są one traktowane jako nawozy naturalne przeznaczone do bezpośredniego rolniczego zastosowania tym samym w świetle obowiązujących przepisów stają się nawozami organicznymi, dla których trzeba uzyskać pozwolenie na ich wprowadzanie do obrotu. W projekcie ustawy wyróżniono konfekcjonowanie jako jeden z procesów przetwarzania, a pakowane nawozy naturalne zaliczono do nawozów naturalnych przetworzonych będą mogły być w obrocie bez pozwoleń.

Postulowano o wprowadzenie obowiązku potwierdzania wartości zanieczyszczeń w nawozach naturalnych przetworzonych i produktach pofermentacyjnych badaniami w jednostkach akredytowanych, bowiem zdaniem Grupy Azoty S.A. nawozy naturalne przetworzone i produkty pofermentacyjne mogą zawierać dużą ilość niebezpiecznych substancji, dlatego badania przez jednostkę akredytowaną powinno zostać wprowadzone. Odstąpiono od wprowadzenia takiego obowiązku, co nie zmienia faktu, że podmiot wprowadzający takie produkty na rynek będzie mógł we własnym zakresie sprawdzać w wybranych laboratoriach zarówno poziom deklarowanych parametrów jakościowych jak i spełnienie norm dot. zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych we wprowadzanym do obrotu produkcie. Natomiast produkty te podlegają urzędowemu nadzorowi na rynku Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych pod względem ich zgodności parametrów jakościowych z deklaracjami producentów. Nadzór IJHARS dotyczy również kontroli zanieczyszczeń metalami ciężkimi i innych zanieczyszczeń biologicznych określonych w przepisach odrębnych tj. w rozporządzeniu MRiRW, wydanym na mocy art.11a ww. ustawy. Wg projektu ustawy badania kontrolne jakości nawozów i spełnienia wymagań dot. zanieczyszczeń mogą być wykonywane w okręgowych stacjach chemiczno-rolniczych.

Wnioskowano o wydawanie terminowych pozwoleń ministra właściwego (kwartalne/półroczne) do spraw rolnictwa na wprowadzenie do obrotu nawóz i środków wspomagających uprawę roślin z importu. Zdaniem Grupy Azoty S.A. ta zmiana wymusiłaby na producentach z krajów trzecich utrzymywanie standardów i pomóc w wyeliminowaniu ryzyka wyselekcjonowanego transportu, z którego przeprowadzane są badania. Chodzi tu głównie o import z krajów trzecich w których nie obowiązują tak rygorystyczne przepisy związane z najlepszymi technologiami oraz ochroną środowiska. Należy zauważyć, że zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą o nawozach i nawożeniu, niezmienną w tym zakresie przez niniejszy projekt na wprowadzenie do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin z krajów trzecich zawsze należy uzyskiwać pozwolenie ministra właściwego do spraw rolnictwa, wydawane na okres bezterminowy. Wprowadzenie terminowych/czasowych pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa nie jest gwarancją spełnienia przez te produkty wymagań jakościowych. Potwierdzeniem spełnienia wymagań określonych dla nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, pochodzących z krajów trzecich, a będących w obrocie na podstawie wydanych przez ministra właściwego ds. rolnictwa pozwoleń są i będą działania kontrole Inspekcji.

Grupa Azoty S.A. zgłosiła wątpliwości dot. potrzeby wprowadzenia do ustawy o nawozach i nawożeniu przepisu odnoszącego się do obowiązku posiadania przez wprowadzającego po raz pierwszy do obrotu opinii upoważnionej jednostki w zakresie możliwości wykorzystania produktu pofermentacyjnego lub przetworzonego nawozu naturalnego oznakowanego „eko i bio”, a jeżeli wystąpiłaby konieczność pozostawienia tego przepisu, to badania powinny być wykonywane w jednostkach akredytowanych. Dodatkowe przepisy odnoszące się do obowiązku potwierdzania możliwości posługiwania się „oznakowaniem eko i bio” wprowadzono zarówno w przepisach dot. wprowadzania do obrotu przetworzonych nawozów naturalnych, produktów pofermentacyjnych jak również w procedurze uzyskiwania pozwoleń na wprowadzenie do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, ze względu na doniesienia o nieprawidłowościach w tym zakresie oraz z uwagi na to, że spraw tych nie reguluje ustawa o rolnictwie ekologicznym jest to konieczne. Opinia o spełnieniu wymagań rolnictwa ekologicznego jest wydawana przez jednostkę upoważnioną na podstawie przepisów o rolnictwie ekologicznym.

Zgodnie z projektem ustawy z definicji wprowadzania do obrotu wyłączono nawozy i środki wspomagające uprawę roślin przeznaczone na cele naukowo-badawcze. Postulowano zatem o określenie maksymalnej ilości produktu przeznaczonego na cele naukowo-badawcze. Jednakże, do celów naukowo-badawczych potrzebne są różne ilości nawozów, środków wspomagających uprawę roślin w zależności od kategorii produktu, charakteru badań (chemiczne, polowe), ilości miejsc prowadzenia badań. W związku z tym nie jest celowe określanie sztywnych ram ilości nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, potrzebnych do celów naukowo-badawczych. Natomiast w procedurze celnej wprowadzono dodatkowy wymóg przedkładania przez importera oświadczenia o sposobie i miejscach docelowego przeznaczenia nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin przeznaczonego do celów naukowo-badawczych.

Postulowano o wprowadzenie rejestru nawozów, środków wspomagających uprawę roślin wprowadzanych do celów naukowo-badawczych. Zdaniem Grupy Azoty S.A. dałoby to z jednej strony wiedzę o skali, a z drugiej narzędzie dla np. inspektorów ułatwiające szybszą identyfikację prób obchodzenia przepisów i pod przykrywką celów badawczych wprowadzania towaru do obrotu. W projektowanym art. 1 pkt 4 (dotyczy zmiany art. 3 ust.7 aktualnie obowiązującej ustawy) ustawodawca, nałożył obowiązek na podmiot wprowadzający nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin do celów naukowo-badawczych przedstawienia organowi celnemu pisemnego oświadczenia w którym podawana będzie również informacja o sposobie i miejscu docelowego przeznaczenia nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin, a więc podanie jednostki naukowo-badawczej, w której będzie badany produkt.

Wiele zgłoszonych uwag dotyczyło nawozów, które mają być tylko przewożone (tranzytowane) przez terytorium Polski. Uwagi dotyczyły głównie rodzaju opakowań, oznakowania, badań w celu określenia środka transportu, deklaracji odbioru towaru u odbiorcy, składowania. Odrzucając te uwagi uznano je jako zbyt restrykcyjne.

Postulowano wydłużenie terminu na złożenie zgłoszeń/informacji, o których mowa w art. 1 pkt 6 z 7 i 14 dni do 30 dni. Zaproponowany przez Grupę Azoty S.A. termin 30 dni na dokonanie zgłoszenia jest zbyt długi ze względu na sezonowość sprzedaży. Sprzedaż można zakończyć wcześniej i wtedy wystąpi ryzyko, że podmiot nie zgłosi produktu, bo zakończył już jego sprzedaż. Dlatego też zaproponowany przez ustawodawcę termin 7 dni jest odpowiedni. Należy również dodać, że za jakość produktu będącego w obrocie odpowiada zawsze producent (dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin albo produktu pofermentacyjnego produkowanych w Polsce) lub importer (dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin pochodzących z krajów trzecich) albo producent lub inny podmiot wprowadzający go do obrotu (dla nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin albo produktu pofermentacyjnego z krajów UE). Należy również dodać, że przyjęto zasadę jeden produkt – jedna nazwa – jedno zgłoszenie. Natomiast wycofanie produktu z obrotu określać będzie decyzja IJHARS wydana na podstawie art. 31 ustawy (art. 1 pkt 22 projektu).

Zgłoszono wątpliwość zbyt mało precyzyjnie określonych „substancji tradycyjnie wykorzystywanych w rolnictwie i leśnictwie”. W zmienianym art. 17 ustawy o nawozach i nawożeniu umożliwiono stosowanie w gospodarstwach rolnych do nawożenia lub poprawy właściwości gleby, poza nawozami, środkami wspomagającymi uprawę roślin i produktami pofermentacyjnymi, także innych materiałów lub substancji wykorzystywanych w rolnictwie lub leśnictwie do nawożenia i poprawy właściwości gleb, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi lub zwierząt lub środowiska np. słomy, łętów ziemniaków, „nawozów zielonych” – powstałych z uprawy określonych gatunków roślin np. roślin bobowatych, a następnie przyoranych. W gospodarstwach bardzo często pozostawia się i przyorywuje na polach łęty ziemniaków i słomę oraz uprawy różnych gatunków roślin np. roślin bobowatych, jako „nawóz zielony” wzbogacając glebę w składniki pokarmowe dla roślin. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami, czy surowce takie można stosować w świetle ustawy o nawozach i nawożeniu, usankcjonowano prawnie takie działania. Materiały roślinne nie zawierają w sobie szkodliwych substancji i są bezpieczne w stosowaniu. Dla materiałów tych pochodzących z produkcji rolniczej lub leśnej i wykorzystywanych w rolnictwie lub leśnictwie do nawożenia lub poprawy właściwości gleby nie ma odrębnej klasyfikacji, nie podlegają one również ustawie o odpadach na mocy wyłączenia w art. 2 pkt 6 lit. b i c ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 992 z późn. zm.). Jest to biomasa, która nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska i nie jest wprowadzana do obrotu. Jednakże w związku z późniejszym podzieleniem wątpliwości dotyczących mało precyzyjnego określenia tych substancji, zrezygnowano z doprecyzowania przepisu w tym zakresie.

Zgłoszona propozycja utworzenia Funduszu Gwarancyjnego była niezrozumiała i zbyt ogólna, aby ją przyjąć.

Propozycja zawężenia ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego tylko do pochodzenia krajowego mogłoby skutkować zarzutami o naruszeniu art. 36 TFUE. Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego wytworzone/powstałe w Polsce i krajach UE podlegają tym samym wymaganiom (w zakresie nadzoru i produkcji) określonym w rozporządzeniu UE 1069/2009.

Zgłoszono uwagę odnoszącą się do zaostrzenia przepisów dot. sposobu przechowywania poprzez zwiększenie wymagań (przechowywanie w pomieszczeniach zadaszonych i wentylowanych). Jednakże aktualnie obowiązujące wymagania dotyczące sposobów przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin wydają się odpowiednie dla tych produktów.

W ocenie Grupy Azoty aktualnie obowiązujące kary są zbyt niskie i w praktyce nie stanowią bariery, zatem i ochrony. Mogą być też spore kłopoty ze ściągalnością kar od firm z krajów trzecich, dlatego w ich ocenie kary powinny być podniesione, a kwoty nieściągalne uruchamiane z Funduszu Bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że projektowana ustawa zakłada utrzymanie istniejącego dotychczas systemu opłat sankcyjnych i kar grzywny.

#### 4. Związek Pracodawców „Polski Torf” – uwagi zostały odrzucone.

Uwagi zostały zgłoszone po zakończeniu etapu konsultacji publicznych. Organizacja tłumaczyła ten fakt tym, że nie została powiadomiona o terminie konsultacji. Należy jednak zaznaczyć, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie ma obowiązku informować każdej organizacji indywidualnie o prowadzonych w resorcie rolnictwa procesach legislacyjnych. Informacja o prowadzonych procesach legislacyjnych ogłaszana jest na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji.

Zaproponowano, dodatkowe zmiany w art. 3 zmienianej ustawy przez zwolnienie z obowiązku uzyskiwania pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa na wprowadzanie do obrotu również podłoży do upraw wytworzonych z torfów z dodatkiem nawozów organicznych i organiczno-mineralnych, z dodatkiem kory i włókna drzewnego oraz z dodatkiem środków wspomagających uprawę roślin. Należy zauważyć, że kora drzewna i trociny używane jako okrywa ozdobna gleby nie są traktowane jako materiał, w którym prowadzi się uprawę roślin i aktualnie jak zauważył Związek produkty te nie podlegają rejestracji jako środki wspomagające uprawę roślin.

W wyniku przeglądu przepisów w zakresie zasad wprowadzania na rynek środków wspomagających uprawę roślin oraz dotychczasowego doświadczenia w zakresie dopuszczania do obrotu podłoży do upraw okazało się, że tylko podłoża do upraw wytworzone z torfów są produktami bezpiecznymi, dla których można było zaproponować zwolnienie z konieczności uzyskiwania pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie ich do obrotu. Podłoża do upraw wytwarzane z torfu mają zwykle niewielki dodatek nawozu mineralnego, tj. na 1000 litrów sterylnego, odkwaszonego torfu używa się  $\pm$  1 kg nawozu mineralnego, który stanowi mniej niż 1%.

Zaproponowano zmiany w art. 9, który dotyczy informacji zamieszczanych na opakowaniu lub etykiecie lub w dokumentach towarzyszących, w przypadku środków wspomagających uprawę roślin luzem. Należy zauważyć, że w aktualnie obowiązujących przepisach nie ma możliwości

zamieszczania innych informacji na opakowaniach, etykietach lub w dokumentach towarzyszących środkom wspomagającym uprawę roślin niż wynikające z przepisów o nawozach i nawożeniu lub z przepisów odrębnych. W projekcie przewidziano możliwość umieszczania na opakowaniu lub etykiecie lub w dokumentach towarzyszących oprócz informacji wynikających z przepisów odrębnych również informacji dodatkowych, ważnych z punktu widzenia producenta nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin.

**2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym:**

Projekt ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu zawiera przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy UE 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego. Projekt ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu podlega notyfikacji przez okres co najmniej 3 miesięcy.

**3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku:**

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.



KPRM

RUCP-5777-2019



AAA504651

22 -01-

Warszawa, 21 stycznia 2019 r.

Minister  
Spraw Zagranicznych

DPUE.920:1256.2017 / 15 / ar

Dot. RM-10-6-19 z 18.01.2019 r.

Pan Jacek Sasin  
Sekretarz Rady Ministrów

### Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

związku z przedłożonym projektem pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

**Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem

Do wiadomości:

Pan Jan Krzysztof Ardanowski  
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

z up. Ministra Spraw Zagranicznych  
*[Signature]*  
Dietlewis Wierzyk  
Podsekretarz Stanu

Sekretariat Departamentu Koordynacji Procesu Legislacyjnego
22 -01- 2019

**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>**

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy**  
**o nawozach i nawożeniu**

Na podstawie art. 10 i art. 11 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259 oraz z ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. poz. 765 oraz z 2009 r. poz. 1804) zarządza się co następuje: po § 6 dodaje się § 6a w brzmieniu:

„§ 6a. Jednostką organizacyjną upoważnioną do wydawania opinii o nawozach i środkach wspomagających uprawę roślin w zakresie oceny i zgodności środków do produkcji ekologicznej z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego, potwierdzającej możliwość stosowania w rolnictwie ekologicznym nawozu lub środka wspomagającego uprawę roślin jest Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy.”

**§ 2.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

---

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

## UZASADNIENIE

Zmiana przedmiotowego rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania przepisów rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów o ustawy o nawozach i nawożeniu do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. W art. 4 ust. 6 ww. ustawy rozszerzono procedurę rejestracji nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, które w zaproponowanych przez wnioskodawcę nazwach produktu zawierają wyraz „bio” lub „eko” lub w inny sposób sugerują, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin przeznaczony jest do stosowania w rolnictwie ekologicznym.

Wnioskodawcy ubiegający się o wydanie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzenie do obrotu nawozów lub środków wspomagających uprawę, dla których określono nazwy zawierające określenie „bio” lub „eko” sugerujące, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin przeznaczony jest do stosowania w rolnictwie ekologicznym, wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia MRiRW mają obowiązek przedkładać do tego ministra dodatkowo opinię upoważnionej jednostki organizacyjnej poświadczającą na podstawie przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego przydatność danego nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin do produkcji ekologicznej.

Jako jednostkę upoważnioną do wydawania takich opinii wskazuje się Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, który dysponuje odpowiednimi warunkami technicznymi i kadrowymi w tym zakresie.

Dotychczasowy brak tego wymogu skutkuje tym, iż na rynku mogą być oferowane nawozy i środki wspomagające uprawę roślin z oznakowaniem „bio” lub „eko” wprowadzającym w błąd, co do możliwości ich stosowania w rolnictwie ekologicznym.

Zgodnie ze zmienionym w art. 22 tej ustawy upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw rolnictwa działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem do spraw zdrowia zakresem przedmiotowego rozporządzenia objęte zostały środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne w zakresie uszczegółowienia sposobu ich stosowania na gruntach rolnych.

<p><b>Nazwa projektu:</b> Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:</b> Rafał Romanowski Podsekretarz Stanu</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:</b> Krzysztof Smaczyński 22 623 21 51, adres e-mail: <a href="mailto:krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl">krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl</a></p>	<p>Data sporządzenia styczeń 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie zawarte w art. 10 i art. 11 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: .....</p>
--	--

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu jest dostosowaniem przepisów obowiązującego rozporządzenia do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. W art. 4 ww. ustawy rozszerzono procedurę rejestracji nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, które w zaproponowanych przez wnioskodawcę nazwach produktu zawierają wyraz „bio” lub „eko” lub w inny sposób sugerują, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin jest przeznaczony do stosowania w rolnictwie ekologicznym.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Działania legislacyjne – zmiana niektórych przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w celu uwzględnienia rozwiązań przyjętych w zmienionej ustawie o nawozach i nawożeniu. W art. 4 w ust. 6 dodano pkt 1a, zgodnie z którym, wnioskodawcy ubiegający się o wydanie pozwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) na wprowadzenie do obrotu nawozów lub środków wspomagających uprawę, dla których określono nazwy zawierające określenie „bio” lub „eko” sugerujące, że nawóz albo środek wspomagający uprawę roślin przeznaczony jest do stosowania w rolnictwie ekologicznym, wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia MRiRW mają obowiązek przedkładać dodatkowo opinię upoważnionej jednostki organizacyjnej poświadczającą na podstawie przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego przydatność danego nawozu albo środka wspomagającego uprawę roślin do produkcji ekologicznej. Dotychczasowy brak tego wymogu skutkuje tym, iż na rynku mogą być oferowane nawozy i środki wspomagające uprawę roślin z oznakowaniem „bio” lub „eko” wprowadzającym w błąd, co do możliwości ich stosowania w rolnictwie ekologicznym. Jako jednostkę upoważnioną do wydawania takich opinii wskazuje się Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, który dysponuje odpowiednimi warunkami technicznymi i kadrowymi w tym zakresie.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Odpowiednie działania legislacyjne.

### 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci nawozów i środków wspomagających uprawę roślin przeznaczonych do rolnictwa ekologicznego	Brak danych		Konieczność uzyskania opinii o przydatności nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin do stosowania w rolnictwie ekologicznym
Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz wojewódzkie inspektoraty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych	1  16		kontrola wprowadzanych do obrotu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin przeznaczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym w zakresie posiadania opinii o przydatności do stosowania w rolnictwie ekologicznym
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	1		Konieczność weryfikacji w postępowaniu administracyjnym

			w sprawie wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu dodatkowej opinii o przydatności nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin do stosowania w rolnictwie ekologicznym
--	--	--	---

#### **5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji**

Konsultacje publiczne będą prowadzone zgodnie z § 31 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych planuje się projekt rozporządzenia poddać konsultacjom z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi oraz związkami zawodowymi:

1. NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Forum Związków Zawodowych;
4. Business Center Club;
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN;
6. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
7. Związek Rzemiosła Polskiego;
8. Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;
9. Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego;
10. Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
11. Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
12. Związek Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
13. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
14. Krajowa Rada Izb Rolniczych;
15. NSZZ RI „Solidarność”;
16. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
17. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
18. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
19. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
20. Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
21. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”;
22. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
23. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
24. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
25. Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza;
26. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
27. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;



budżet państwa																				
JST																				
pozostałe jednostki (oddzielnie)																				
Źródła finansowania		Prowadzenie czynności kontrolnych związane z kontrolą wprowadzanych do obrotu nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin przeznaczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym w zakresie posiadania opinii o przydatności do stosowania w rolnictwie ekologicznym nie będą miały wpływu na budżet GIJHARS i WIJHARS, gdyż dotychczas produkty te były już kontrolowane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.																		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.																		
<b>7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe</b>																				
Skutki																				
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)												
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa																			
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw																			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe																			
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa																			
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw																			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe																			
Niemierzalne																				
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.																		
<b>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</b>																				
<input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy																				
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).										<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy										
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:										<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:										
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.										<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy										

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.		
<b>9. Wpływ na rynek pracy</b>		
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
<b>10. Wpływ na pozostałe obszary</b>		
<input checked="" type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	Rozporządzenie nie wpłynie negatywnie na środowisko naturalne.	
<b>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</b>		
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
<b>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</b>		
Ewaluacja projektu nie jest przewidziana.		
<b>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</b>		
Nie dotyczy.		

**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić  
w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych**

Na podstawie art. 11a ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259 oraz z ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa dopuszczalne rodzaje i wartości zanieczyszczeń:

- 1) w nawozach naturalnych przetworzonych;
- 2) w produktach pofermentacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt. 4 lit. b ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu.

**§ 2.** Dopuszczalna wartość zanieczyszczeń w nawozach naturalnych przetworzonych lub w produktach pofermentacyjnych nie może przekraczać:

- 1) 100 mg – w przypadku chromu (Cr),
- 2) 5 mg – w przypadku kadmu (Cd),
- 3) 60 mg – w przypadku niklu (Ni),
- 4) 140 mg – w przypadku ołowiu (Pb),
- 5) 2 mg – w przypadku rtęci (Hg)

– na kg suchej masy nawozu naturalnego przetworzonego lub produktu pofermentacyjnego.

**§ 3.** W nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych, niedopuszczalne jest występowanie:

- 1) żywych jaj pasożytów jelitowych *Ascaris* sp. *Trichuris* sp. *Toxocara* sp.;
- 2) bakterii z rodzaju *Salmonella*;
- 2) bakterii z rodzaju *Escherichia*.

**§ 4.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

---

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

## UZASADNIENIE

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia wynika z upoważnienia ustawowego zawartego w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu dla ministra właściwego do spraw rolnictwa. Określenie w rozporządzeniu dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych, ma na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochronę środowiska.

Produkty pofermentacyjne to nowa kategoria produktów do nawożenia, wprowadzona do ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Zgodnie z definicją takie produkty oznaczają płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1269, z późn. zm.). Produkty pofermentacyjne powstają w biogazowniach rolniczych w wyniku fermentacji metanowej „substratów” organicznych, takich jak: odchody zwierząt (gnojowica, obornik, pomiot, gnojówka), biomasa roślinna (np. kiszonka z kukurydzy, buraków cukrowych, traw, żyta), produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego (np. wywar gorzelniany, pulpa ziemniaczana, serwatka, wysłodki, pozostałości warzyw i owoców) oraz biomasa roślinna zebrana z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne.

Wprowadzona do ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu dodatkowa kategoria nawozów, tj. nawozy naturalne przetworzone – są to odchody zwierząt gospodarskich przeznaczone do rolniczego wykorzystania, które dzięki innowacyjnym technikom przetwarzania, takim jak: konfekcjonowanie, granulacja, suszenie, rozdrobnienie, homogenizacja, liofilizacja lub proces separacji części stałych lub płynnych, mogą być wprowadzane na rynek do sieci handlowych jako pełnowartościowe produkty do zastosowania w ogrodnictwie i hobbystycznie.

Należy zauważyć, że zarówno produkty pofermentacyjne, jak i nawozy naturalne przetworzone były dotychczas wprowadzane na polski rynek nawozowy na podstawie pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa jako nawozy organiczne albo środki poprawiające właściwości gleby. Procedura dopuszczania do obrotu wymagała dostarczenia wyników badań na zawartość zanieczyszczeń. Dlatego też w projektowanym rozporządzeniu zaproponowano dopuszczalne wartości zanieczyszczeń w nawozach naturalnych przetworzonych i produktach pofermentacyjnych na tym samym poziomie, jak zostało to określone dla nawozów organicznych i organiczno-mineralnych oraz organicznych i organiczno-mineralnych środków wspomagających uprawę roślin w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania

niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. poz. 765 oraz z 2009 r. poz. 1804).

Nowym badaniem, które zastąpi badanie na obecność bakterii z rodziny *Enterobacteriaceae* będzie badanie bakterii z rodzaju *Escherichia*. Wymagania lub standardy dotyczące przeprowadzenia badań na obecność bakterii z rodzaju *Escherichia* zostały określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 142/2011 z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, oraz w sprawie wykonania dyrektywy Rady 97/78/WE w odniesieniu do niektórych próbek i przedmiotów zwolnionych z kontroli weterynaryjnych na granicach w myśl tej dyrektywy (Dz. Urz. UE L 54 z 26.02.2011, str. 1, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga wprowadzenia przepisów przejściowych, bowiem w regulowanej materii nie występują sytuacje przejściowe.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym projekt ten nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt rozporządzenia został przedłożony przy piśmie z dnia ... znak: ....., do konsultacji publicznych, które trwały do dnia ... .

<p><b>Nazwa projektu:</b> Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:</b> Rafał Romanowski Podsekretarz Stanu</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:</b> Krzysztof Smaczyński 22 623 21 51, adres e-mail: krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia styczeń 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie zawarte w art. 11a ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: .....</p>
--	---

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych uwzględnia zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. W art. 11a ww. ustawy zawarto upoważnienie do określenia w rozporządzeniu dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i ochronę środowiska.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Działania legislacyjne – wydanie rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w nawozach naturalnych przetworzonych lub produktach pofermentacyjnych w celu uwzględnienia rozwiązań przyjętych w zmienionej ustawie o nawozach i nawożeniu.

Produkty pofermentacyjne to nowa kategoria produktów do nawożenia, wprowadzona do ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu i oznacza płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Produkty pofermentacyjne powstają w biogazowniach rolniczych w wyniku fermentacji metanowej „substratów” organicznych takich jak: odchody zwierząt (gnojowica, obornik, pomiot, gnojówka), biomasa roślinna (np. kiszunka z kukurydzy, buraków cukrowych, traw, żyta), produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego (np. wywar gorzelniany, pulpa ziemniaczana, serwatka, wysłodki, pozostałości warzyw i owoców) oraz biomasa roślinna zebrana z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne lub leśne.

Wprowadzona do ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu dodatkowa kategoria nawozów, tj. nawozy naturalne przetworzone – są to odchody zwierząt gospodarskich przeznaczone do rolniczego wykorzystania, które dzięki innowacyjnym technikom przetwarzania, takich jak: konfekcjonowanie, granulacja, suszenie, rozdrobnienie, homogenizacja, liofilizacja lub proces separacji części stałych lub płynnych mogą być wprowadzane na rynek do sieci handlowych jako pełnowartościowe produkty do zastosowań ogrodniczych i hobbystycznych.

Produkty pofermentacyjne jak i nawozy naturalne przetworzone były dotychczas wprowadzane na polski rynek nawozowy na podstawie pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa jako nawozy organiczne albo środki poprawiające właściwości gleby. Procedura dopuszczania do obrotu wymagała dostarczenia wyników badań na zawartość zanieczyszczeń. Dlatego też w projektowanym rozporządzeniu zaproponowano dopuszczalne wartości zanieczyszczeń w nawozach naturalnych przetworzonych i produktach pofermentacyjnych na tym samym poziomie, jak zostało to określone dla nawozów organicznych i organiczno-mineralnych oraz organicznych i organiczno-mineralnych środków wspomagających uprawę roślin w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Odpowiednie działania legislacyjne.

### 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Producenci nawozów naturalnych przetworzonych i wytwórcy biogazu rolniczego (w tym produktów pofermentacyjnych)	Brak danych 96	Rejestr producentów biogazu rolniczego KOWR	Konieczność przestrzegania przy produkcji nawozów naturalnych przetworzonych i produktów pofermentacyjnych wymogów w zakresie dopuszczalnych rodzajów i wartości zanieczyszczeń
Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wojewódzkie inspektoraty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych	1 16		kontrola wprowadzanych do obrotu nawozów naturalnych przetworzonych i produktów pofermentacyjnych
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska	1 16		Kontrola stosowania i przechowywania nawozów naturalnych przetworzonych i produktów pofermentacyjnych
Inspekcja Weterynaryjna	1		Kontrola w zakresie spełniania przez nawozy naturalne przetworzone i produkty pofermentacyjne wymagań określonych w rozporządzeniu nr 1069/2009, w przepisach Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).

#### 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje publiczne będą prowadzone zgodnie z § 31 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych planuje się projekt rozporządzenia poddać konsultacjom z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi oraz związkami zawodowymi:

1. NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Forum Związków Zawodowych;
4. Business Center Club;
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN;
6. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
7. Związek Rzemiosła Polskiego;
8. Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;
9. Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego;
10. Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
11. Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
12. Związek Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
13. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
14. Krajowa Rada Izb Rolniczych;
15. NSZZ RI „Solidarność”;
16. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
17. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
18. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
19. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
20. Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;

- 21.Związek Zawodowy Rolników Rzeczpospolitej „SOLIDARNI”;
- 22.Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 23.Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 24.Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
- 25.Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza;
- 26.Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 27.Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 28.Polski Związek Zawodowy Rolników;
- 29.Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 30.Związek Krajowy Związek Pracodawców-Producentów Trzody Chlewnej;
- 31.Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego;
- 32.Polskie Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
- 33.Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz;
- 34.Krajowa Rady Drobiarstwa – Izba Gospodarcza;
- 35.Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu;
- 36.Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB”;
- 37.Związek Polskie Mięso;
- 38.Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy;
- 39.Unia Pracodawców i Producentów Przemysłu Mięsnego;
- 40.Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj;
- 41.Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi;
- 42.Polski Związek Owczarski;
43. Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej;
- 44.Instytut Gospodarki Rolnej;
- 45.Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
- 46.Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
- 47.Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;
- 48.Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbgingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi i będzie podlegał zamieszczeniu w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

#### 6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Prowadzenie czynności kontrolnych związane z kontrolą wprowadzanych do obrotu											

	nawozów naturalnych przetworzonych oraz produktów pofermentacyjnych nie będą miały wpływu na budżet GIJHARS i WIJHARS, GIOŚ, WIOŚ i IW gdyż dotychczas produkty te były już kontrolowane przez te inspekcje.
--	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
--	---

**7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe**

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
--	--

**8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu**

<input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.

**9. Wpływ na rynek pracy**

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

**10. Wpływ na pozostałe obszary**

<input checked="" type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	Rozporządzenie nie wpłynie negatywnie na środowisko naturalne.	
<b>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</b>		
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia		
<b>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</b>		
Ewaluacja projektu nie jest przewidziana.		
<b>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</b>		
Nie dotyczy.		

**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>**

z dnia

**w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych  
znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów  
pofermentacyjnych, oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania**

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259 oraz z ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych;
- 2) podmioty upoważnione do prowadzenia szkoleń z zakresu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych.

**§ 2.** 1. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu i produkty pofermentacyjne stosuje się równomiernie na całej powierzchni pola w sposób wykluczający nawożenie pól i upraw do tego nieprzeznaczonych.

2. Nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu i produkty pofermentacyjne mogą być stosowane łącznie ze środkami ochrony roślin jedynie wówczas, gdy jest to przewidziane w instrukcji stosowania środka ochrony roślin lub nawozu lub środka poprawiającego właściwości gleby lub stymulatora wzrostu.

3. Przy ustalaniu dawek nawozu, w tym nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”, środka wspomagającego uprawę roślin i produktu pofermentacyjnego uwzględnia się

---

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

potrzeby pokarmowe roślin i zasobność gleby w składniki pokarmowe, a w przypadku stosowania odpadów w rozumieniu przepisów o odpadach, środków wspomagających uprawę roślin i dodatków do wzbogacenia gleby – również dawki składników pokarmowych wprowadzanych do gleby z tymi substancjami.

§ 3. 1. Nawozy naturalne i nawozy organiczne, w postaci stałej, środki wspomagające uprawę roślin, w postaci stałej, i produkty pofermentacyjne, w postaci stałej, mogą być stosowane podczas wegetacji roślin (pogłównie) tylko na użytkach zielonych i na wieloletnich uprawach polowych roślin nieprzeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.

2. Nawozy mineralne, nawozy organiczne i nawozy organiczno-mineralne, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki poprawiające właściwości gleby i produkty pofermentacyjne, zawierające w swoim składzie fosfor, stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 5 m od brzegu:

- 1) jezior i innych zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
- 2) cieków naturalnych;
- 3) rowów w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268), z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na górnej krawędzi brzegu rowu;
- 4) kanałów w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

3. Nawozy mineralne, nawozy organiczne i nawozy organiczno-mineralne, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, środki poprawiające właściwości gleby i produkty pofermentacyjne, zawierające w swoim składzie fosfor, stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od:

- 1) brzegu jezior i innych zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha;
- 2) ujęć wody – jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 3) obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

4. Odległości określone w ust. 2 i 3, jeżeli występuje uprawa, mogą zostać zmniejszone o połowę w przypadku stosowania nawozów mineralnych, nawozów organicznych i nawozów organiczno-mineralnych, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków poprawiających właściwości gleby i produktów pofermentacyjnych, zawierających w swoim składzie fosfor, za pomocą urządzeń aplikujących je bezpośrednio do gleby.

5. Odległości określone w ust. 2 i 3, jeżeli występuje uprawa, mogą zostać zmniejszone o połowę w przypadku podzielenia pełnej dawki nawozów mineralnych, nawozów organicznych i nawozów organiczno-mineralnych, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków poprawiających właściwości gleby i produktów pofermentacyjnych, zawierających w swoim składzie fosfor, na co najmniej trzy równe dawki, przy czym odstęp między zastosowaniem tych dawek nawozów, środków poprawiających właściwości gleby i produktów pofermentacyjnych, nie może być krótszy niż 14 dni.

§ 4. W przypadku punktowego stosowania nawozów mineralnych, nawozów organicznych lub nawozów organiczno-mineralnych, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków poprawiających właściwości gleby i produktów pofermentacyjnych zawierających w swoim składzie fosfor, w wyniku mycia rozsiewaczy i sprzętu do aplikacji tych nawozów, środków poprawiających właściwości gleby i produktów pofermentacyjnych oraz rozlewania wody z ich mycia, należy zachować odległość nie mniejszą niż 25 m od:

- 1) brzegu jezior i innych zbiorników wodnych;
- 2) cieków naturalnych;
- 3) brzegu rowów w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 4) brzegu kanałów w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 5) ujęć wody – jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne;
- 6) obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

§ 5. Do sposobu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych w zakresie nieobjętym przepisami § 2–4, mają zastosowanie przepisy rozdziału 4 w dziale III ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

§ 6. Podmiotami upoważnionymi do prowadzenia szkoleń z zakresu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych są:

- 1) Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy – w zakresie stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych w uprawach polowych;

- 2) Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach – w zakresie stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych w uprawach sadowniczych, roślin ozdobnych i trawników oraz warzywnictwie;
- 3) Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach – w zakresie stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych na użytkach zielonych;
- 4) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz jego oddziały;
- 5) wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego oraz ich oddziały;
- 6) Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie oraz okręgowe stacje chemiczno-rolnicze;
- 7) uczelnie prowadzące studia wyższe na kierunku rolnictwo.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.<sup>2)</sup>

**MINISTER**

**ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

w porozumieniu:

**MINISTER ŚRODOWISKA**

**MINISTER ZDROWIA**

---

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 393 oraz z 2018 r. poz. 1438), które traci moc na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. poz. ...) z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

## UZASADNIENIE

Wydanie projektu niniejszego rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania przepisów obowiązującego rozporządzenia do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259 oraz z ...). Zgodnie ze zmienionym w art. 22 tej ustawy upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw rolnictwa działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem do spraw zdrowia zakresem przedmiotowego rozporządzenia zostały objęte środki wspomagające uprawę roślin i produkty pofermentacyjne w zakresie uszczegółowienia sposobu ich stosowania na gruntach rolnych. Projektowane rozporządzenie w porównaniu do obowiązującego rozporządzenia wprowadza jedynie zmiany w tym zakresie.

Środki wspomagające uprawę roślin to grupa środków produkcji rolniczej przeznaczonych do poprawy właściwości lub parametrów gleby, uprawy roślin lub wpływających korzystnie na rozwój lub inne procesy życiowe roślin, do których zalicza się środki poprawiające właściwości gleby, podłoża do upraw i stymulatory wzrostu. Dotychczasowe przepisy rozporządzenia ograniczają się do określenia warunków stosowania nawozów jako najważniejszej grupy środków produkcji rolniczej oddziałującej na środowisko, bezpieczeństwo produkowanych surowców rolnych i zdrowie człowieka. Jednakże w związku ze wzrostem asortymentu na rynku i znaczenia środków wspomagających uprawę roślin, dla których od 2007 r. określono w przepisach o nawozach i nawożeniu wymogi dotyczące wprowadzania do obrotu na podstawie pozwoleń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wydawanych zgodnie z art. 4 tej ustawy, coraz większego znaczenia nabiera potrzeba uszczegółowienia przepisów dla ich bezpiecznego stosowania. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami stosownie środków poprawiających właściwości gleby i stymulatorów wzrostu polegało głównie na przestrzeganiu wymogów określonych w instrukcji stosowania i przechowywania określonej dla danego produktu w pozwoleniu ministra właściwego do spraw rolnictwa na dopuszczenie go do obrotu zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy.

Natomiast produkty pofermentacyjne to nowa kategoria produktów do nawożenia, wprowadzona do ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, która oznacza płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389, z późn. zm.). Produkty pofermentacyjne powstające

w biogazowniach rolniczych przy produkcji biogazu zostały wyodrębnione jako odrębna kategoria nawozowa ze względu na ich pochodzenie, specyfikę i tryb wprowadzania do obrotu nie wymagający uzyskania pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

W projekcie rozporządzenia określono odległości ochronne dla stosowania środków wspomagających uprawę roślin zawierających w swoim składzie fosfor od jezior i zbiorników wodnych, cieków naturalnych, rowów i ujęć wody. Zaproponowane odległości dla stosowania tych środków produkcji rolniczej są identyczne, jak dla nawozów mineralnych, organicznych i organiczno-mineralnych.

W art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu określono, iż czynności polegające na świadczeniu usług w zakresie stosowania nawozów mogą być wykonywane przez osoby posiadające świadectwo ukończenia szkolenia w tym zakresie, jednocześnie wymagania tego nie stosuje się wobec absolwentów szkół rolniczych. Ponadto, w ust. 2 tego artykułu określono, iż szkolenie w tym zakresie prowadzą jednostki organizacyjne upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Ze względu na wzrost znaczenia środków wspomagających uprawę roślin w praktyce rolniczej oraz wyodrębnienie grupy produktów pofermentacyjnych w przepisach ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu w § 6 projektowanego rozporządzenia rozszerzono upoważnienie dla podmiotów prowadzących szkolenia o szkolenia z zakresu stosowania środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych.

Projekt rozporządzenia nie wymaga wprowadzenia przepisów przejściowych, bowiem proponowane zmiany polegają na uzupełnieniu obowiązującego rozporządzenia o materię, która wcześniej nie była przedmiotem jego regulacji, a okres *vacatio legis* jest wystarczający na przygotowanie się adresatów do nowych regulacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym projekt ten nie podlega notyfikacji.

Wprowadzenie zmienionych przepisów nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia podlega zamieszczeniu na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia podlega zamieszczeniu w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p><b>Nazwa projektu:</b> Rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych, oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Ministrem Środowiska</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:</b> Rafał Romanowski Podsekretarz Stanu</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:</b> Krzysztof Smaczyński 22 623 21 51, adres e-mail: <a href="mailto:krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl">krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl</a></p>	<p>Data sporządzenia styczeń 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie zawarte w art. 22 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259 oraz z ...)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: .....</p>
---	--

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów, w tym nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków wspomagających uprawę roślin i produktów pofermentacyjnych, oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania jest dostosowaniem przepisów do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, w szczególności ze zmienionym w art. 22 tej ustawy upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw rolnictwa. Zakresem rozporządzenia objęte zostały środki wspomagające uprawę roślin oraz produkty pofermentacyjne niezawierające związków azotu w zakresie uszczegółowienia sposobu ich stosowania na gruntach rolnych.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Działania legislacyjne – zmiana w porównaniu do przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 393, z późn. zm.) w celu uwzględnienia rozwiązań przyjętych w zmienionej ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Do projektu rozporządzenia włączono przepisy regulujące środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów pofermentacyjnych. Środki wspomagające uprawę roślin, to grupa środków produkcji rolniczej przeznaczonych do poprawy właściwości lub parametrów gleby, uprawy roślin lub wpływających korzystnie na rozwój lub inne procesy życiowe roślin, do których zalicza się środki poprawiające właściwości gleby, podłoża do upraw i stymulatory wzrostu. Natomiast produkty pofermentacyjne to nowa kategoria produktów do nawożenia, wprowadzona do zmienionej ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, która oznacza płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Produkty pofermentacyjne powstające w biogazowniach rolniczych przy produkcji biogazu zostały wyodrębnione jako odrębna kategoria nawozowa ze względu na ich pochodzenie, specyfikę i tryb wprowadzania do obrotu nie wymagający uzyskania pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Odpowiednie działania legislacyjne.

### 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci rolni/gospodarstwa rolne	około 1411 tys.	„Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2016 r.” GUS	zmiana regulacji będzie dotyczyła rolników stosujących środki wspomagające uprawę roślin oraz produkty pofermentacyjne niezawierające związków azotu
Inspekcja Ochrony Środowiska	1 16		kontrola producentów rolnych stosujących środki wspomagające

wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska			uprawę roślin oraz produkty pofermentacyjne niezawierające związków azotu
---	--	--	---

### 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje publiczne będą prowadzone zgodnie z § 31 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych planuje się projekt rozporządzenia poddać konsultacjom z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi oraz związkami zawodowymi:

1. NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Forum Związków Zawodowych;
4. Business Center Club;
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN;
6. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
7. Związek Rzemiosła Polskiego;
8. Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;
9. Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego;
10. Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
11. Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
12. Związek Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
13. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
14. Krajowa Rada Izby Rolniczych;
15. NSZZ RI „Solidarność”;
16. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
17. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
18. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
19. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
20. Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
21. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”;
22. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
23. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
24. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
25. Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych Izba Gospodarcza;
26. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
27. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
28. Polski Związek Zawodowy Rolników;
29. Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
30. Związek Krajowy Związek Pracodawców-Producentów Trzody Chlewnej;
31. Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego;
32. Polskie Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
33. Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz;
34. Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza;
35. Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu;
36. Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB”;
37. Związek Polskie Mięso;
38. Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy;
39. Unia Pracodawców i Producentów Przemysłu Mięsnego;
40. Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj;
41. Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi;
42. Polski Związek Owczarski;
43. Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej;
44. Instytut Gospodarki Rolnej;
45. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;

46. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;  
 47. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;  
 48. Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi i będzie podlegał zamieszczeniu w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

### 6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Prowadzenie czynności kontrolnych uwzględniających również środki wspomagające uprawę roślin oraz produkty pofermentacyjne niezawierające związków azotu nie będzie miało wpływu na budżet GIOŚ i WIOŚ, gdyż dotychczas produkty te były już kontrolowane przez Inspekcję Ochrony Środowiska .												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.												

### 7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	
<b>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</b>		
<input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy	
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy	
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.		
<b>9. Wpływ na rynek pracy</b>		
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
<b>10. Wpływ na pozostałe obszary</b>		
<input checked="" type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	Rozporządzenie nie wpłynie negatywnie na środowisko naturalne.	
<b>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</b>		
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
<b>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</b>		
Ewaluacja projektu nie jest przewidziana.		
<b>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</b>		
Nie dotyczy.		

**ROZPORZĄDZENIE**  
**MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>**

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania  
opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań  
laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”, środków  
wspomagających uprawę roślin oraz produktów pofermentacyjnych**

Na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259 oraz z ...) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin (Dz. U. poz. 108) wprowadza się następujące zmiany:

1) w tytule rozporządzenia po wyrazach „wspomagających uprawę roślin” dodaje się wyrazy „a także produktów pofermentacyjnych”;

2) w § 1 w pkt 1:

a) w lit. a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„dojazd osób kontrolujących do miejsca przeprowadzenia kontroli nawozu, nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”, środka wspomagającego uprawę roślin oraz produktu pofermentacyjnego – w wysokości:”;

b) lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) kontrolę oznakowania nawozu, nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”, środka wspomagającego uprawę roślin oraz produktu pofermentacyjnego – w wysokości 3,00 zł,”;

---

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

c) lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) kontrolę procesu technologicznego, warunków produkcji, składowania oraz transportu nawozu, nawozu oznaczonego znakiem „NAWÓZ WE”, środka wspomagającego uprawę roślin oraz produktu pofermentacyjnego – w wysokości 17,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę pracy;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER**

**ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

w porozumieniu:

**MINISTER FINANSÓW**

## UZASADNIENIE

Zmiana przedmiotowego rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania przepisów rozporządzenia w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Zgodnie ze zmienionym w art. 38 ust. 1 tej ustawy upoważnieniem dla ministra właściwego do spraw rolnictwa działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów zakresem przedmiotowego rozporządzenia objęte zostały produkty pofermentacyjne w zakresie pobierania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych.

Produkty pofermentacyjne to nowa kategoria produktów do nawożenia, wprowadzona do ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Zgodnie z definicją takie produkty oznaczają płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1269, z późn. zm.). Produkty pofermentacyjne powstające w biogazowniach rolniczych przy produkcji biogazu zostały wyodrębnione jako odrębna kategoria nawozowa ze względu na ich pochodzenie, specyfikę i tryb wprowadzania do obrotu nie wymagający uzyskania pozwolenia ministra właściwego ds. rolnictwa.

Z uwagi na to, że produkty pofermentacyjne zostały wyodrębnione jako oddzielna kategoria środków produkcji z nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, zaproponowano stawki opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych na takim samym poziomie, jak dla nawozów i środków wspomagających uprawę roślin. Należy dodać, że dotychczas produkty pofermentacyjne były kontrolowane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych jako nawozy albo środki wspomagające uprawę roślin.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga wprowadzenia przepisów przejściowych, bowiem w regulowanej materii nie występują sytuacje przejściowe.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym projekt ten nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt rozporządzenia został przedłożony przy piśmie z dnia ... znak: ....., do konsultacji publicznych, które trwały do dnia ... .

<p><b>Nazwa projektu:</b> Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w porozumieniu z Ministrem Finansów</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:</b> Rafał Romanowski Podsekretarz Stanu</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:</b> Krzysztof Smaczyński 22 623 21 51, adres e-mail: <a href="mailto:krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl">krzysztof.smaczynski@minrol.gov.pl</a></p>	<p>Data sporządzenia styczeń 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie zawarte w art. 38 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2018 r. poz. 1259)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: .....</p>
--	---

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin jest dostosowaniem przepisów obowiązującego rozporządzenia do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. Zakresem rozporządzenia zostały objęte produkty pofermentacyjne, produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne i produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, w zakresie pobierania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych przez inspektorów Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Działania legislacyjne – zmiana niektórych przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie określenia wysokości i sposobu uiszczania opłat za przeprowadzenie czynności kontrolnych i przeprowadzenie badań laboratoryjnych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin w celu uwzględnienia rozwiązań przyjętych w zmienionej ustawie o nawozach i nawożeniu. W projekcie rozporządzenia uzupełniono przepisy o produkty pofermentacyjne, produkty, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne i produkty, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Odpowiednie działania legislacyjne.

### 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wytwórcy biogazu rolniczego	96	Rejestr producentów biogazu rolniczego prowadzony przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	kontrola wytwórców biogazu rolniczego wprowadzających do obrotu produkty pofermentacyjne

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz wojewódzkie inspektoraty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych	1  16		kontrola wytwórców biogazu rolniczego wprowadzających do obrotu produkty pofermentacyjne
Producenci produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonymi znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne oraz produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne	Brak danych		kontrola producentów produktów, które są nawozami, w tym nawozami oznaczonym znakiem „NAWÓZ WE”, środkami wspomagającymi uprawę roślin lub produktami pofermentacyjnymi w rozumieniu ustawy, a które nie zostały oznakowane w sposób wskazujący, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne, lub produktów, które nie spełniają wymagań określonych w ustawie, a których opakowania, etykiety lub dokumenty, w które się je zaopatruje, zawierają określenia sugerujące, że są to nawozy, w tym nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE”, lub środki wspomagające uprawę roślin lub produkty pofermentacyjne

#### 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje publiczne będą prowadzone zgodnie z § 31 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych planuje się projekt rozporządzenia poddać konsultacjom z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi oraz związkami zawodowymi:

1. NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Forum Związków Zawodowych;
4. Business Center Club;
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN;
6. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
7. Związek Rzemiosła Polskiego;
8. Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie;
9. Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego;
10. Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego;
11. Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;





Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na zmianę obciążeń regulacyjnych.

### 9. Wpływ na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

### 10. Wpływ na pozostałe obszary

X środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Rozporządzenie nie wpłynie negatywnie na środowisko naturalne.
------------------	--

### 11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

### 12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu nie jest przewidziana.

### 13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.